

Alman tankları Libya çölünde hareket halinde

Alman tebliği Mevzii taarruzlar çok iyi neticeler verdi

Sivastopol ve Murmansk şiddetle bombardıman edildi

Almanlara göre Kalinin cephesinde tam bir sükûnet var

Berlin 1 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Şark cephesinde mevzii taarruzlarımız muvaffakiyetli neticeler vermiştir. Düşman tarafından yapılan birkaç taarruz geri püskür - tilmüştür.

Sivastopolun bombardımanı
Berlin 1 (A.A.) — D. N. B.: Askeri kaynaktan öğrenildiğine göre, önemli Alman savaş uçak teşkilatları, dün doğu cephesinin cenub kesimindeki Sovyet sahra mevzileriyle bataryalarını bombalamak vazifesini almışlardır
(Devamı 5 inci sayfa)

Almanların İngilizlere mukabele bilmisli

Canterbury peskoposluk merkezi şiddetle bombalandı

Kolonya üzerine yapılan akına 1250 tayyare iştirak etmiş

Akın nasıl yapıldı?

Berlin 1 (A.A.) — Resmî tebliği: Kolonya şehrinin merkezine İngiliz hava kuvvetleri tarafından yapılan tedhiş akınına bir mukabele olmak üzere mühim muharebe teşkilatları dün gece İngilterenin cenubu şarkisinde Canterbury peskoposluk merkezine taarruz ederek binlerce yangın ve infilâk bombası atmışlardır. İyi görüş şartları içinde alçaktan uçan teşkilatları (Devamı 5 inci sayfa)

Moskova radyosunun bildirdiğine göre: Ruslar Karelide 9 kasaba aldılar

Ruslara göre Kalinin cephesinde şiddetli muharebeler başladı

İzyum - Barvenkovo cephesinde düşman tardedildi

Moskova 1 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği: 31 Mayıs günü cephede önemli bir değişiklik olmamıştır. Tetkik edilen haberlere göre, 29 Mayısta, evvece bildirildiği gibi 94 değil, 143 Alman uçağı tahrib olunmuştur.
(Devamı 5 inci sayfa)

Libyada vaziyet

Mihver kuvvetleri gediklerin arasından geçmiye çalışıyor

Londraya göre İngiliz tayyare zayıf ağır

Mihver kuvvetleri Akroma önünde toplanıyor

Kahire, 1 (A.A.) — Ortasark İngiliz karargâhının tebliği: 30 Mayıs öğledenberi düşman başlıca zırhlı kuvvetlerini batı istikametine yığmağa çalışmakta ve bu maksadla mayın sahalarımızda (Devamı 5 inci sayfa)

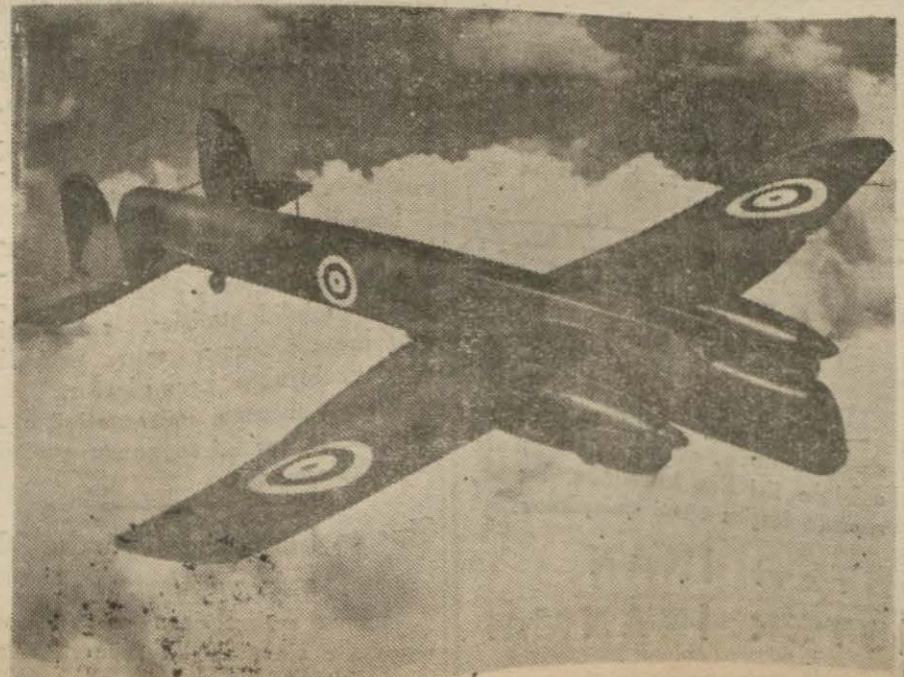
Askeri vaziyet

Şark ve Şimali Afrika cephelerindeki harekâta müphem kalan noktalar

Yazan: Emekli General K. D.

1 — Şark cephesinde: 30 Mayıs tarihli hususi bir Alman tebliğine göre 1942 senesinin Şark cephesindeki ikinci büyük askerî hareketi olan ve 12 Mayısta Mareşal Timoçenkunun büyük kuvvetlerle yukarı Doneçten Almanlarla müttefiklerinin Harkof şark mntakasındaki mevzilerine tevcih eylediği şiddetli taarruzla karşı

Almanların bir müdafaa ve mukabelesi şeklinde başlamış iken 18 Mayıstan itibaren Harkofun vassatı 125 kilometre cenub doğusunda ki İzyum - Barvenkovo mintakasında Timoçenkunun topladığı ehemmiyetli kuvvetleri ilk evvel bir karşı taarruzla sarsmak ve bunu müteakib çevirip kuşatmak su (Devamı 5 inci sayfa)

Yeni İngiliz bombardıman tayyarelerinden biri havada

Yeni vergi zamlarının tatbikına dünden itibaren başlandı

Defterdarlık istihlâk ve muamele vergilerine yapılan zamlar dolayısıyla bazı tereddüdlere hasıl olduğunu gördü, bunları izale için izahat veriyor

Mecliste ispirotolu içkiler münakaşa edildi

İnhisarlar Vekili şarabın serbet bırakılması için izahat verdi

Ankara 1 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugünkü toplantısında, ispirotolu içkiler kanun lâyihası müzakeresi sırasında söz alan hatiblerin ileri sürdükleri müteakle cevapları Gürbük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz şu demecde bulunmuştur:

Arkadaşlar, Şarabın serbet bırakılması meselesi, bu kanunun tahakkuk ettirmek istediği bir prensib olduğu için huzurunuzda yeniden çıkmak mecburiyetinde kaldım. Niçin şarabı serbet bırakıyoruz? Bundan memleket için ne fayda bekliyoruz? Bunu lâyihanın havale buyurulmuş olduğu beş encümende mevcut arkadaşlara etrafile izah ettim, haklı buldular. Ve hepsi ka (Devamı 5 inci sayfa)

Feci ve garib bir vak'a

Cinayeti müddei umumî muavinine haber veren kurşun

Deliren kocanın tabanca-sından çıkan kurşun karısını yaraladıktan sonra karşı evin penceresinden girdi ve bu evde oturan müddeiumumî muavininin masasına saplandı

Dün Beyazıdda facia ile neticelenen, fakat aynı zamanda fevkalâde garib bir mahiyet taşıyan bir hâdise olmuştur.

Fatihte Sinanağa mahallesinde Tursucuhal sokagında ailesile birlikte Kemal isminde 40 yaşında bir adam oturmaktadır. Fakat, bu zat (Devamı 6 nci sayfa)

Katil Nazmi bu sabah idam edildi

Beş sene evvel, Sultanahmedde bir polisimizin evine girerek hırsızlık yaparken üzerine gelmesi üzerine polisimizi öldüren ve 3 bekaçıyı de yaralayan Yusuf oğlu katil Nazminin idam mahkûmiyeti Millet Meclisince tasdik edilidinden karar bu sabah Sultanahmed meydanında infaz edilmiştir.

Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere yapılan zamların tatbikına dünden itibaren başlanmıştır.

Damga resmî kanununun maktu kısmına dahil evrakta yapılan zam dolayısıyla 3 kuruşluk pul yapıştirilmakta olan fatura ve makbuzalara 4 kuruş; 8 kuruşluk pul yapıştirilmakta olan makbuzalara da 10 kuruşluk pul yapıştirilmesine başlanmıştır. İstidalarda hiç bir değişiklik yoktur. Bazı kimseler istidalara, zam yapıldı zannile, fazla pul yapıştirilmaktadırlar.

Vergi ve resimleri artırılan maddelerin ellerinde bulunanlar dünden itibaren maliye şubelerine beyanname vermeğe başlamışlardır.

Beyannameleler yarın akşama kadar tamamen verilmiş olacaktır.

Vergi ve resimle yapılan zamlar arasında bina vergisi artırılmadığı için ev kiraları herhangi bir şekilde artırılmıyacaktır.

Defterdarlığın verdiği izahat

İstihlâk ve muamele vergilerine yapılmış olan zamlar dolayısıyla mükellectere bazı noktalarda tereddüde düşüldüğü vaki müracaatlar, dan anlaşılmaktadır. Defterdarlık bu hususta aşağıdaki kısa izahatın verilmesini faydalı görmüştür.

1 — İstihlâk vergileri hakkında: Memleketimizde istihsal veya imal veya hariçten ithal edilen bir (Devamı 6 nci sayfa)

Almanyadan 100 milyon marklık harb malzemesi alıyoruz

Mukaveleleri imza etmek üzere teknik bir komisyon Berline hareket etti

Ankara 1 (A.A.) — 1939 İncikincikanununda yapılmış olan mukavelelerle ilgili olarak üzere Türkiye ile Almanya arasında 100 milyon marklık bir kredinin Türkiye hükümeti emrine açılmasını istihdaf eden bir anlaşma aktedilmiş tir.

Bu kredi Türkiye tarafından Almanyadan satın alınacak harb malzemesine tahsis edilecektir. Bu malzemeye mütedair mukaveleleri akdümüza imza etmek üzere teknik bir Türk komisyonu Berline gönderilmiştir.

Spor teşkilâtının Maarife devri münasebetile

Türk sporunun tanınmış simaları arasında anket

Taib Servet, yeni teşkilâttan neler beklediğini anlatıyor

Suallerimiz

- 1 — Spor teşkilâtının maarife devri hakkında ne düşünüyorsunuz?
- 2 — Teşkilâtın sakat tarafları nelerdir, bugünkü teşkilâttan neler bekliyorsunuz?
- 3 — Mekteplerle kulübler arasındaki münasebetler tavsiye mi edilebilir, yoksa aralarını büsbütün açmalı mıyız?
- 4 — Teşkilâta kimlerden istifade edilmemesi istiyorsunuz?

Büyük Millet Meclisinde bütçe müzakereleri yapılırken söz alan birçok hatibler spor işlerimize de temas ettiler ve bu arada beden terbiyesi umum müdürüğü teşkilâtına şiddetli hücumlar yapıldı. Neticede çok yerinde olarak bu teşkilâtın Maarif Vekâletine bağlanması millet vekilleri tarafından karar altına alındı.

Spor teşkilâtımız ötedenberi zaman zaman tenkid mevzuu olur,

Taib Servet

Bu yolda açılan münakaşalar günlerce gazete sütunlarını ve efkârı umumiyeyi işgal eder. Bu defa ise, teşkilât doğrudan doğruya Maarif (Devamı 6 nci sayfa)

Hergün

İngiltere ve Almanya
İçin dava
Basitleşiyor

Ekrem Uşaklıgil

İngiliz Başvekilinin ayrı ayrı tarihlerde söylemiş olduğu üç nutuktan birer cümleyi hatırlıyoruz.

İlk nutuk, muhterem Müster Çörçilin talikriben üç yıl kadar önce hükümetin idaresini ele aldığı zamanın ilk haftalarında söylenmişti ve adeta bir program mahiyetini haiz bulunuyordu:

— «Almanya ile hiç bir zaman anlaşmıyacağız. Almanyayı ezinceye kadar dövüşeceğiz.»

Bu karar o vakittenberi söylenen her nutukta aynı katıyet ve aynı şiddetle boyuna tekrar edildi. İkinci nutuk bahsetmek istediğimiz cümlesi bu temel kararın tabii neticesi sayılır:

— Bugün Almanya karada olduğu gibi havada da bize üstündür, fakat biz şimdiden yurdumuza karşı yapılacak herhangi bir saldırıya başarı ile karşılayacak kadar kuvvetli bir orduya malik bulunuyoruz, tedricen havada da evvelâ müsaviligi, sonra üstünlüğü elde edeceğiz;

Bu, cümle ilk kararın neticesi olarak geniş bir program ihtiva ediyordu.

Üçüncü nutuk hatırlatmak istediğimiz cümlesinde ise hülâsa olarak:

— Muharebenin talihî Asyada değil, Avrupada taayyün edecektir, denilmiştir.

Bu sözlerin üzerinden geçen iki yıllık zaman içinde İngilterenin hem sözüne, hem de programına aynen sadık kaldığını gördük. Bu müddet zarfında Almanyanın, başta «Hes» senjüzeği olmak üzere sağdan soldan, resmî yahud hususî birçok teşebbüslerle bir anlaşma zemini bulunup bulunamayacağına araştırılmış olduğunu gösteren çok birçok deliller vardır. Fakat İngiltere Fransanın yıkılmasından sonra sarsılmadığı gibi, b.r. va kıtiller hiç de değilse bazı mahfillerinde temermi edindiği sanılan şark seferinin çıkmasından sonra da sarsılmadı, bilâkis İngiltere, bu seferi Her Hitler tarafından kendî hesabına yapılmış en büyük hata olarak vasıflandırdı ve bu sefer de kararını aynen muhafaza etmek hücumunun yeni bir müeyyidesini buldu, var kuvvetle de hava sahalarında ilk hedef olarak müsaviligi, sonra üstünlüğü elde etmeye çalıştı.

İngiltere Hava Nazırı Mister Çörçilin fikirlerini teyid ederek söylediği bir nutukta:

— Bu gece Almanyanın üzerine 20 bin bomba tayyaresi göndermemin imkânını bulmuş olsaydım, sühân yarın bir oldu oitti olurdu demiş, sonra da:

— Fakat bir zaman gelecek ki, Almanyanın üzerine iki sütte bir bir bin bomba tayyaresi göndereceğiz, cümlesini eklemiştir.

Bugün muharebenin üçüncü yılının son aylarında, Almanya hava kuvvetlerini iki, hattâ üç cepheye ayırmak zaruretinde bulunduğu sıralarda, İngiltereyi silâhlanma programında çok ileri gitmiş olarak, garb cephesinde hava programının hiç de değilse ilk hedefine varmış saymakta ebette hata olmasa gerektir. Netekim ısgal altında bulunan Fransız toprakları na muntazaman yapılmakta olan akınlardan sonra Kolonya üzerine 1250 bomba tayyaresi ile yapılmış olan büyük ölüde saldırıda İngilizlerin müsaviligi belki de aşmış olduklarını gösterir, aynı zamanda da Almanyanın Rusyaya karşı durumunu muhafaza ederken, İngiltereye karşı vadedtiği veçhile misli ile karşı koymak için yetmiş kuvveti ayırmadığını gösterir.

İngilterenin Alman şehirlerine karşı yaptığı saldırılarla güttüğü hedef meydandadır. Birinci dere-

Resimli Makale :

≡ Başlangıca değil, sona bakılır ≡

Muhitinizde yaşayanları gözden geçirirseniz bazılarının az çalıştıkları halde çok kazandıklarını, bazılarının ise bilâkis çok çalışmaya mukabil az kazanç elde ettiklerini görürsünüz.

İlk bakışta yanlış görünse bile çok çalışıp az kazanmayı az çalışıp çok kazanmayı tercih ediniz. Zira birinlki muvakkat, öbürü nünki daimidir.

Şehir Haberleri

Lütfi Kırdar
dün akşam
Ankaraya gitti

Belediyenin yeni varidat kanunu projesi Meclisçe kabul edilir edilmez Şehir Meclisi iştirak çağırılacaktır

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün akşamki ekspresle Ankaraya hareket etmiştir. Vali Ankarada birkaç gün kalarak vilayeti belediye bütçesi ve diğer işler etrafında alakadarlarla temaslarda bulunacaktır. Vali Ankaraya hareketinden evvel kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir: «— Vilayet ve belediyenin 942 malk bütçesinin tasdiki, ve işleri etrafındaki temaslarda bulunmak üzere Ankaraya gidiyorum. Bu fırsattan istifade ederek vilayet ve belediyeyi alakadar eden diğer işleri de vekâletlerde takip edeceğim.»

Belediyeler için hazırlanan yeni varidat kanunu projesi vekiller heyetinde teklif olunmaktadır. Proje Büyük Millet Meclisinde müzakere ve kanuniyet kesbedince vilayet umumî meclisi fevkalâde bir toplantıya çağırılacaktır.

Hukuk Fakültesi yazılı imtihanları geriye alındı

Ayın 10 unda yapılacağı yazıldığı Hukuk Fakültesi sözlü imtihanları dekanlıkça görülen lüzum üzerine 5 gün sonraya bırakılmak suretile ayın 15 inci Pazartesi gününe alınmıştır. Fakültenin imtihanları ders imtihanları daha önce yapılacaktır.

Şark harbinin en can alacak devresinde bir kısım Alman kuvvetlerini kendi üzerine çekmek, ikinci derecede de Almanyanın cephesinde bezginlik uyandırmak ve Almanyayı az masrafla içten yıkmak.

Diğer taraftan Almanyanın şark cephesinden mühim tayyare kuvvetlerini alıp garb cephesine getirmeye çalışması harb talihinin şark cephesinde taayyün edeceği noktasında İngiliz düşüncesine aynen iştirak ettiği düşünülebilir. Zira, bir defa Rusya yıkılırsa Almanya için Avrupayı tanzim ederek bütün kuvvetle İngiltere karşı bir müdafaa harbi yapmak mümkünüdür ve bu vaziyette İngilterenin nihayet bir Avrupa sülhuna gelebileceğini tasavvur etmek de belki makul olur. Şu halde görülüyor ki dava basitleşerek İngiltere için Rusyayı yıkılmaktan alıkoymak, Almanya için de bilâkis bu işi bir an evvel yapmak şeklini alıyor. Almanyanın geç kaldığı noktasında bütün mütehasısların ittifak eder göründükleri büyük taarruzu bir defa başlasa iki programdan hangisinin yürürlüğe girdiği anlaşılacaktır, bu dakikada bir hüküm verilemeyeceğinin sebebi bu taarruzun henüz başlamamış, yahud da başlamaya çağının henüz anlaşılmasından dolayıdır.

Ekrem Uşaklıgil

Yerli Mallar Pazarları
Ticaret Vekâleti dağıtma
ofisine bağlanıyor

Bundan sonra Sümer Bank yalnız sanayi işleriyle meşgul olacak, pazarların merkez teşkilâtında mühim tebeddülât var

Sümerbank Yerli Mallar Pazarlarının bundan sonra Ticaret Vekâleti dağıtma ofisine bağlı olarak çalışmasına karar verilmiştir. Yerli Mallar Pazarları şimdiki kadar Sümerbankın satıcısı idi. Bundan sonra Sümerbank yalnız sanayi işleriyle meşgul olacaktır. Bu suretle İktisad Vekâletinden Ticaret Vekâletine bağlanmış olan yerli mallar pazarlarının merkez teşkilâtında mühim değişiklikler yapılacağı söylenmektedir. Yerli mallar pazarlarının İstanbul şehrindeki dört şubesi ve 26 vilayetteki şubeleri yeni teşkilâtın hazırlanmasıyla birlikte dağıtma ofisinin bir nüvesi olarak hemen faaliyete geçirilecektir. Alakadardarlar bu hususta gereken hazırlıkları tamamlamak üzeredirler.

Dört defa muvaffak
olamayan talebe bir
daha imtihana girecek

Dün sabahdan itibaren mezuniyet imtihanlarına başlanmıştır. Öğrencilerimize göre Maarif Vekâleti geçen yıl dört hakkını istimal ettiği halde muvaffak olamayan talebeler için bütün derslerden imtihan edilmek üzere son bir hak daha vermiştir. Bu vaziyette bulunan talebeler tekrar muvaffak olamadıkları takdirde imtihana girerler. Okulların tarafında kendilerine birer belge verilecektir.

Ortaokulların son sınıf eleme imtihanlarına da bu sabah Maarif Müdürlüğünce evveke tesbit edilen resmî okullarda başlanmıştır. Bugün türkiye yarın tabiat bilgisi ve Perşembe günü de matematik derslerinin elemeleri yapılacaktır. Bütün okullarda eleme neticeleri 9 Haziran Salı günü talebeye ilan edilecektir.

Vatman, biletçi ve
tramvay işçilerine
zam var

Elektrik ve Tramvay idaresi hayat pahalılığı karşısında vatman ve biletçilerin ücretlerine % 10 nisbetinde bir zam yapılmasını kararlaştırmıştır. Evvelce de bunların yemini yeleri 20 kuruş artırılmıştır. Tramvay, Elektrik işçilerine de % 15 zam yapılmıştır.

ISTER INAN,
ISTER INANMA!

Bir dostumuz evinin bahçesini düzeltti, güc hal ile bir işçi bularak ne gündelik istediğini sordu, adam şü cevabı verdi:

Eksik çıkan ekmeğin
fişleri ve yeni alınan
tedbirler

Bölge işe müdürlüğü dün ekmeğin fişlerinde yapılan bir sufişimal meydana çıkarak tahkikata başlamıştır. Fırınlar tarafından hazırlanan iki yüzük ekmeğin fişleri için bütün derlerden imtihan edilmek üzere son bir hak daha vermiştir. Bu vaziyette bulunan talebeler tekrar muvaffak olamadıkları takdirde imtihana girerler. Okulların tarafında kendilerine birer belge verilecektir.

Diğer taraftan işler üzerindeki sulistimalin önüne çekmek üzere solum işlerini daha hilesiz bir şekilde sokan yeni bir usul bulunmuş ve bunun tatbikine başlanmıştır.

Adliye tabibi vazife başında
fenalık geçirdi

İstanbul adliye tabibi Enver Karan dün saat 14 raddelerinde vazifesi başında bir rapor yazarken fenalık geçirmiştir. İlk tedavisi diğer tabib Hikmet Tümer tarafından yapılmış, bilâhare istirahat etmek üzere, otomobile evine gönderilmiştir.

Akşam geç vakit kıymetli doktorumuzun iadei âfiyet ettiğini memnuniyetle öğrendik. Kendisine geçmiş olsun deriz.

ISTER INAN,
ISTER INANMA!

Bir dostumuz evinin bahçesini düzeltti, güc hal ile bir işçi bularak ne gündelik istediğini sordu, adam şü cevabı verdi:

ISTER INAN,
ISTER INANMA!

OKUYUCU
MEKTUPLARI

Ortaköy halkı köpeklerden şikâyetçi

Ortaköy, Aydınlık sokak 27 numaralı evde oturan, okuyucularımızdan Salâhaddin Volkan bildiriyor:

«— Semtimizde, son günlerde köpekler o kadar çoğalmış bulunuyor ki, ulularından geceleri uyumağa, azgınlıklarından geceleri sokaklardan geçmeğe imkân yok. Gütlük adedleri fazla olan köpeklerden çok müsteyiz. Kayma, kama şikâyet ettik, mücadele edileceği söylenildi. Fakat e' an sokaklarımızda sürü halinde köpekler dolmaktadır. Bunların biran evvel toplatılmasını bütün Ortaköy halkı beklemektedir. Alakadardarların nazarı dik katini celbetmeniz diliyoruz.»

iki şoför bir
adamın zorla
100 lirasını aldılar

Evvelki gece, sabaha karşı Galatada garib bir soygunculuk vak'ası cereyan etmiş, iki şoför otomobillerinde bulunan bir müşterilerinin zorla 100 lirasını aşırımlardır.

İddiaya nazaran hâdis şudur: Taşradan mal almak üzere bir müddet evvel şehrimize gelen Şevket adında bir zat evvelki gece eğlenmek maksadıyla Beyoğluna çıkmıştır. İstiklâl caddesinde bir meyhanede bir müddet kafayı çeken Şevket burada İsmail ve Yünnü adlarında iki şoförle ahab olmuş, bunların delâletile iki de kadını taşınmıştır. Bu dostluğu müteakib Şevketle yeni ahabları hep birlikte Mecidiyeköyüne bir içkil gaziroya gitmişler, gecenin geç saatlerine kadar burada içip eğlenmişlerdir.

Sabaha karşı bir de Büyükdere seyahati yapan Şevket Beyoğlunda kadınları bırakmış, şoför İsmailin otomobilele Sirkeciye yattığı otele dönmek istemiştir. Otomobil Karaköyden geçen şoför İsmaille Yünnü köprüünün henüz açık olduğundan bahisle otomobili Galatada tenha sokaklardan birine çekmişlerdir.

İsmaille Yünnü ortalgın tenhalığından ve Şevketin sarhoşluğundan istifade ederek biçikla adamcağızı tehdit etmişler, cebindeki 100 lirayı aldıktan sonra Şevketi caddeye bırakıp kaçmışlardır. Taşradı tüccarın müracaatı üzerine zabıta her iki soyguncu şoförü de yakalamıştır.

Sinema biletlerine yüzde 20
zam yapılıyor

Sinema resimlerinin artırılması dolayısıyla sinema bilet ücretlerine yüzde 20 nisbetinde bir zam yapılacaktır.

Sabahtan Sabaha:

Türk İstanbulun
Beş yüzüncü
Yıl dönümünü nasıl
Kutlayalım?

Burhan Cahid

Edelerimiz İstanbulu 1453 yılında zaptettiler. 1942 yılındayız. On bir yıl sonra tam beş yüz yıl olacak.

İstanbulun zaptı Bizans imparatorluğunu yaktı. Ve Türk imparatorluğunu kurdu. Yalnız bu kadar değil, tarih üleması bu hâdiseyi yeni bir devrin başlangıcı saydı. Orta çağ bu hâdisle kapanmış ve tarih yeni devrine başlamış oldu. Bizim için İstanbulun zaptı şarktan garba akan Türk dalgalarının yayılıp Akdeniz çevresinde bir devlet olarak yerleşmelerini devrinin de başlangıcıdır. Bu devlet bugün de iki denizin ortasında ve iki kıt'anın arasında bir şerefi tarihi yaşıyor.

İstanbulun zaptı vak'asının beş yüzüncü yıldönümü için şimdiden bazı tertibler düşünülüyor. Haklıyız. Tarihin yolunu değiştiren bu hâdisenin kahramanları için bundan tabii ne olabilir. Bu münasebetle Necmeddin Sadık arkadaşımız bir tavsiyede bulunuyor, diyor ki:

«Fatih'in heykelini dikmek, sokakları donatmak, zafer takları kurmak bu hâdisenin azametini belirtemez. Fatih adına öyle bir cadde açmalı, İstanbulu öyle imar etmeliyiz ki harbden sonra İstanbuldan tabii seyahat şehri bulamıyacak türüstler hayret içinde kalsınlar.»

Aziz dostumun teklifi yerindedir. Yalnız ben bunları da zafer takı yapmak, defne dalı ve bayrak dikmek gibi mutad ve klâsik tertiplerden farklı görmüyorum. Kanaatim şudur ki Türk İstanbul mutad beş yüzüncü yılına girerken dünyanın en çetin bir kalesi haline gelmelidir. Bugünkü harb şehirlerin hayatında ne zayıf noktalar olduğunu göstermiştir. Evladlarımız, torunlarımız, nesillerimiz de İstanbulun bin beş yüzüncü, iki bin beş yüzüncü beş bin beş yüzüncü yıldönümlerini kutlasınlar ve bunu kutlamak için ne yapmaları icab ettiğini bizim aldığımız tedbirî örnek tutarak öğrensinler. Biz İstanbulun beş yüzüncü yıldönümünü kutlarken İstanbulun üstü kadar bir de altını da hazırlayalım. İstanbulu öyle bir imar kanunu ile tabkım edelim ki günün birinde gökten yağacak bombalar yakacak bir yağın tahta parçası, birbirine yapışık iki ev çatısı bulmasın, su, elektrik, gaz tesisatını öyle yapalım ki en zorlu hava hasarını onlara zarar vermesin. İstanbulu öyle hava hududları yapalım ki bu mavi gök parçasına vahşetler yağdıkcasına Fatih İstanbulun tas duvarlarını delerek girer. Biz celik kanadlarla İstanbulu hava duvarları örülmüş Türk İstanbulu böyle kutlarsak Fatih'in de ruhu şad olur.

Burhan Cahid

Vapurların yaz tarifeleri

Devlet Denizyolları ve Şirketi Hayriye idarelerinin yaz tarifelerinin tatbikına dünden itibaren başlanmıştır.

Rafina yağlarına el konuldu

Dün Ticaret Vekâletinden gelen emir üzerine bütün rafina yağlarına el konulmuştur.

Dumlupınar yarın gidiyor

Yunanistana yardım maddeleri götürülecek olan Dumlupınar vapuru yarın akşam saat 18 de Pireye hareket edecektir.

İstanbul borsası

1/6/942 açılış - kapanış fiatları

CEKLER		Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24	
New York	100 Dolar	129.20	
Cenevre	100 İsviçre FL.	36.365	
Madrid	100 Peşeta	12.9375	
İskholm	100 İsviçre Kf.	31.16	
Bir altın lira		33.30	
24 aylık bir gram külçe altın		457	
Eşham ve Tahvilât			
Sivas Erzurum I		19.90	
Sivas - Erzurum 2,7		19.90	
% 7 941 Demiryolu II		19.50	
Merkez Bankası		170.—	

TAKVİM		Haziran	
Rumi senesi	2	Arabi senesi	
1388	Salı	1391	
Mayıs	Resmî senesi	Hazir	
20	1942	23	
GÜNEŞ		İMSAK	
b. D.	C. evel	S. D.	S. D.
8 30	17	8 15	8 15
08 05		06 40	06 40
Güneşin doğuş ve batış saatleri			
	Öğle	İkindi	Akşam
	S. D.	S. D.	S. D.
V. 18 12 17 11 20 85			
E. 4 37 8 06 12 —			

Çalışmaya dair

Ferdçe ve milletçe çalışma mevzuları üzerinde düşünceler

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

Milletler arasındaki büyük savaş bir bilgi ve çalışma rekabeti halinde devam edip gidiyor. Bilgi de nihayet çalışma ile elde edildiğine göre milli ve beynelmül hayatta en büyük kıymet unsuru olarak çalışmayı ele alabiliriz.

Çalışma ferdçe ve milletçe çalışma olarak iki safha arzeder. Ferdin hayatında çalışma tabii insiyaklardan birisidir. Daha süt çocukluk çağında hedefsiz gibi görünür bir faaliyet ihtiyacı şeklinde belirir. Hakikatte azanın çalışması çocuğun biyolojik ve psikolojik inkişafını istihdaf eder. Adalelerin, kemiklerin, akciğerlerin, kalbin neşvüneması çocuk adalelerinin işlemiyle kabil olduğu gibi ruhi melekelerin gelişmesi de yine hareketle, bilhassa ellerin hareketle sıkı sıkıya ilgilidir.

Çocukta meselâ lisanın inkişafı ellerin hareketine çok bağlıdır. Hattâ bu sebebdendir ki sağ elin hareketine hükmeden dimağ merkezile dili kumildatan merkez - kibuna Broka merkezi derier - birbirlerine çok yakın yerlerdedir. İktisi de dimağın sol yarımındadır. Bunun gibi vücudda her uzvun çalışması dimağda muayyen merkezlerin inkişafına hizmet eder. Bu itibarla çalışma, yalnız bedeni değil, ruhu da yetiştiren unsurlardan birisidir.

Gençlik çağında çalışma insiyakı, verilecek imkânlarla, istidada, muhâttteki örneklerle göre tecelliler. Bu devirde verimli bir çalışmanın ilk şartı gencin tabii temayüllerine ve istidadlarına uygun bir faaliyet sahâsi bulabilmesidir. Denebilir ki aleltilak tembeli adam ancak marazî bir tezabürdür. Normal bir psikoloji insanı behemehal

herhangi bir faaliyete sevkeder. Fakat bu faaliyetin ferd ve cemiyet için hayırlı olması için birçok şartların tahakkuku lâzımdır.

1 — Gencin etrafında iyi misaller. 2 — Gencin hakikî istidadının keşfedilmiş olması ve bu istikamette bir faaliyete sevk edilmiş olması. 3 — Çalışma şartlarının faaliyet, neşe ve hazzını öldürecek şekilde olmaması. 4 — Faaliyetten azami verim alabilecek bir teknikle çalışabilmesi. 5 — Çalışmadan mütevellid yorgunluğun tembelleğe münce olmaması. 6 — Çalışma ve dinlenme nazımını iyi tanzim edilmiş olması. 7 — Faaliyetin ne tam bedeni, ne tamamen ruhi olması, bilâkis her iki cihaza tatmin sahası vermesi. 8 — Çalışmanın maddî verimlerinin tevziinde kabil olduğu kadar adalete riayet edilmişliği. 9 — Çalışmanın hıfzıssıhha şartlarına uygun şartlar altında vukubulması.

Fakat bütün bu şartların üstünde gelen bir nokta vardır: Çalışmayı bir hayat ihtiyacı halinde telkin eden bir terbiyenin bütün nesil üzerine tesir etmesi. Bu terbiye o kadar ısrarla işlemelidir ki «bir işi meydana getirmek için çalışma» gibi «çalışma için çalışma» da bir âbiyad ve ihtiyaç haline gelmelidir. «Çalışma için çalışma» işte hakikaten çalışkan bir milletin ferdlerinde yaşaması gereken azim insiyak.

Bu manada bir çalışma ihtiyacı, şuurlu millet ve camia sevgisinin şartlarından birisidir. Filhakika çalışma ihtiyacı bir milletin bütün sınıflarında kökleşmedikçe, gayeye uygun bir iş bölümü yapılmadıkça mes'ud ve kuvvetli bir camia hayatı yaşamak imkânsız olur.

Birçok memleketlerde çalışma insiyakını körleten işsizlik nüküm sürmektedir. Bu sahada Türk gençliği ne mes'ud vaziyettedir. Rejimin açtığı geniş iş sahaları çalışkan ve bilgili gençlere açık durmaktadır. Diğer taraftan fikri sahada çalışmak isteyen müsaid çocuklarımıza devletin himayekâr eli daimi uzanmaktadır. Birçok memleketlerde orta tahsil ücretli olduğu halde bizde yüksek tahsil bile meccanidir. Hattâ devlet teşkilâtı leyli müesseselerle müstaid gençleri hayatlarını kazanmak ihtiyacından kurtarmakla ve kendilerini tamamen çalışmaya vermelerine imkân vermektedir. Başka memleketlerde yüksek tahsil talebinin çoğu bir taraftan maden ve asfalt amelîliği gibi en ağır işleri yaparak tahsillerine devam etmektedirler. Türk gençliğinin bu sahadaki talihî bundan da ibaret değildir. Türk ana babasının eşsiz fedakârlığı gençliğimizin en mühüm mesnedlerinden birisidir. Ben öyle analar bilirim ki evlâdlarının yüksek tahsil yapabilmesi için bir Avrupalıya göre tasavvuru bile imkânsız olan fedakârlıklara katlanmaktadırlar. İlme teşne bir devlet, sefkatli bir ana baba müstaid ve iyi neticelere sahip gençlerimizin yetişmesini garanti eden müessirlerdir.

Buraya kadar ferdî çalışmadan bahsettik. Milletçe çalışmaya gelince: Bu her şeyden evvel ihtiyaçlara uygun bir iş bölümü ve çalışma temposu ile tanzim edilebilir. Bu sahada rejim tehlikeli bir peşin hükümü yıkmak suretile geniş imkânlar açmış bulunuyor. Yakın tarihlere kadar bu memlekette pek çok insan paranın, bilhassa ecnebi sermayesinin rolünü

o kadar izam ederek düşünüyor ki bunların yardımı olmaksızın milletçe büyük işler başarılamayacağına inanıyordu. Türkiyede yeni rejim hakikî yardımcı kıymetin para değil, çalışma olduğunu isbat etmiş bulunuyor. Çalışma kudretini iyi teşkilâtlandırmak sayesinde sermayemizle de pek muazzam işler başarılabilmıştır. «Çalışmaya inanmış ve inandırmış olmak» sesizce vukubulan büyük inkılablarımızdan birisidir.

Bugün yenilmiş bulunan ikinci bir zihniyet te şudur: Asırıarca yalnız ziraatle uğraşmış bir millet içinden bir endüstri işçisi nesli çıkarabileceğini çokları şüpheli sanıyorlardı. Bunun da yanlış bir peşin hüküm olduğunu gözlerimizle görmüş bulunuyoruz. Bugün memleketimizde kurulmuş bütün endüstri şubelerinde Türk işçisinin Avrupalı meslektaşlarını imrendirecek bir randemanla çalışmakta olduğunu görüyoruz.

Avrupa ilim ve sanayii ile ilk temasa gelen tanzimat nesline, bazı düşmanlar şu kanaatle aşlamak ve bir nevi «enferiyörite kompleks» uyandırmak istiyorlardı: «Siz muharib bir milletsiniz, mütemadi harbler sizde çalışma kabiliyetini öldürmüştür.» Bu telkinin gerekçesizliği meydanda idi. Çünkü üç kat'ayı yalnız muharibliğimizle değil, üstün olan ilimimizle, san'atımızla, teşkilâtçılığımızla yani üstün çalışma kudretile fethetmiştik.

Millî devlet; psikolojimize prensip ve çalışma hızımıza zarar verebilecek bütün menfi telkinleri, fili eserler yaratmak suretile ortadan kaldırmak yolunu tutmuştur.

Mahdud bir kısım münevverlerimiz memleket ikliminin şimali Avrupadaki kadar çalışmaya imkân vermediğini zannetmektedirler ki bunun da haklı ve peşin bir hüküm olduğu meydandadır. Nitekim çalışma ihtiyacını almış olanlarımız memleketimizin her tarafında azami verimle faaliyette bulunabilmektedirler.

Görülüyor ki Türkiyede çalışma zihniyeti bir yeniden doğuş emansipasyon halindedir. Kendisini bağlayan zincirleri sökmektedir.

Şüphesiz bugünkü çalışmamızı her sahada kâfi görmek gibi bir

GÖNÜLİSLERİ

Kaçırılmış bir fırsat yoktur

6 büyük sayfa tutan uzun bir mektub aldım, yazan bir genç kızdır.

İş hayatında dürüst olarak çalışmakta olan bu genç kız hoşuna giden bir delikanlı ile tanışıyor, evlenme teklifi alıyor, fakat dünyaya vaziyeti meydanda, delikanlı bulunduğu şehirden ayrılmak zorunda kalınca evlenmek tasavvuru bir müddet sonraya talik ediyor.

Hâdis buraya kadar tamamen normaldir. Genç kız için gene normal, delikanlı için ise garib vaziyet bundan sonra başlayacaktır.

Genç kız bulunduğu müesseseden kısa bir mezuniyet olarak yaşadığı memlekette İstanbul'a ge-

lirken bir durakta nişanlısına rast geliyor ve geceyi o şehirde geçirmesi teklifi ile karşılaşıyor. Bu teklif iyi bir teklif değil, genç kız reddederek yoluna devam ediyor ve sonra öğreniyor ki, nişanlısı güvenmiştir, mektublarına bile cevap vermiyor. Genç kızın sorusu: — Şimdi ne yapmalıyım?

Her şeyden önce dünya vaziyetinin delikanlıyı muvakkat bir zaman için bir başka şehre atmasını evlenmeyi geri bırakmasını pek iyi anlamadım: En doğru hareket nişanlı birlikte nikâhın yapılması ve düğünün sonraya bırakılması olacaktır.

Genç kızın İstanbul'a gelirken (Devami 4/1 de)

“Son Posta”nın bulmacası: 17 - 11

Soldan sağa:

- 1 — Şaşaa (6)
- 2 — Yazılan, yapılan şey (4).
- 3 — Yüksek (3).
- 4 — Meşhur bir Fransız kadın sanatkârı (10).
- 5 — Bir hayvan (2), Vücudü müziğin ortası (3), Vermek (3).
- 6 — Din işleri (7), Haya (2).
- 7 — Mesane hastalığı (3).
- 8 — Terbiye (4).
- 9 — Tütünde bulunur (7).
- 10 — Bir millet (3), Bağ (2).

Yapıştırır (4).

10 — Aileden biri (6) Yemek (2).

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Karşılaşma (7), Nota (2).
- 2 — Hürafe (6), İlim (3).
- 3 — Fenalık (3), Müceddet (4).
- 4 — Bir nakül vasıtası (5), Yokuş değil (4).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

5 — Leke, ben, iz (5).

6 — Rumca «Gel» (5).

7 — Tabancanın bir kısmı (5).

8 — Ölmeğe mahkûm (4), Bir mükeyyifat vasıtası (4).

9 — Sırta giyilir (4), Nota (2).

10 — Kaçak (6), Açıya vurmak (3).

PATRONA HALİL

İhtiyar güldü, Halilin omuzunu okşadı:

— Baka oğlum, henüz gençsiz, tecrübesizsiz. Abdi, dedüğünüz zaman sizin gibi bir çulbaz idi, şimdi tuğlarla vezir olmuştur. Dünya cahına kavuşanın gözleri yoldaşını değil buba ve özkarındaşını dahi görmemez.

— !...

— Bir ayak akdem tertibat almazsanız Abdi sizi elleri ile asar. Alt baştan «Muslu» nun koşa koşa gelmekte olduğunu gördüler. Muslu karşıdan karşıya bir şeyler işaret ederek bağırdı:

— Durman, çabuk olun yoldaşım. İş isten geçmiş!

Gani efendinin yüzü limon gibi sarardı. Patrona ile iki arkadaşını kara kulaklı palalarına davranarak boğa gibi böğürdüler:

— Baskın mı yoldaşım?

«Muslu» soluk soluğa geldi:

— Durman, şimdi Unkapanında idik. Sarayı hümayundan on iki çifte bostane kayıkları tersaneye gelürler idi yoldaşım. Serdengeçti levendler kaydedilip derya tariki ile Sarayburnuna ve yahı köşküne çıkarılacakları anlaşılır.

Üç arkadaş birden bağırdılar:

— Vehmeylersin yoldaşım.

Muslu gözlerini açtı:

— Ya bostane kayıkları ne deyü Halice girip tersaneye giderler idi?

Bir müddet susup düşünceye vardılar. İhtiyar Abdülgani efendi bir elini Patrona Halil'in omuzuna kodu:

— Muslu yoldaş kat'a vehmetmez. İşin doğrusu budur. Abdi, derya kaptanı olmuştur. Anın maksadı bu idi. Doğru saraydan geldiğimizi bilürsüz.

Patrona haykırdı:

— Tersaneye kuvvet izam eyleyüp andaki yoldaşları celbeyliye-lim.

İhtiyar güldü:

— Arada Halic vardır oğlum, bu yakadan asker geçirmek sehil değildir.

— Ya ne edelim dersüz benim bubam?

Köse adam sakalını kaşıyarak

az düşündükten sonra başını kaldırdı:

— Sarayı hümayuna yürüyecek-siz Halil. Gayri çare yoktur. Sarayburnu tarafındaki kapıdan yürürsüz. Levendler çıkmış ise anda çatışursüz.

— Abdi anda bulunur mu dersiz buba?

— Bu işi üzerine almıştır. Elbet başı çeker!

Patrona yüzünü ekşitti:

— Kader bunda bizi Abdi ile mi karşılaştıracak dersiz?

— Öyle anlaşılır.

Patrona Halil başka bir şey söylemedi. Yanındaki arkadaşlarına döndü:

— Ne dersiz yoldaşım, beş yüz kişi göndersek mi?

Kahveci Ali hemen itiraz etti:

— Beş yüz kişi bir içim sudan yoldaşım. Sayı düşünmen. İstekli olan yoldaşlar hemen buyursunlar, sarayı hümayun basılacaktır

deyü münadiler çıkaralım!»

Alinin teklifi Abdülgani efendinin de hoşuna gitmişti. Bir defa «saray basılacak» diye tellallar çıkarılınca ihtilalcilerin hepsinin Sarayburnu, Salkımsöğüd ve Aya-sofya taraflarına akın etmeleri kuvvetle muhtemeldi.

Daha fazla düşünmediler. Patrona, Muslu, Urlu ve kahveci Ali bir istikamete saldırdılar. Yeniçeri ortalarında istirahat eden yoldaşları silâhbaşı edeceklerdi. Patrona kendi ortasına vardığı zaman vakit geçirmeden tellallar çıkarttı. Yarım saat içinde Etmeydanı silâhlı insan dalgaları ile ırgalanmağa başladı. Üç koldan saraya doğru akın etmeğe başladılar.

Patrona Halilin yanında yalnız «Muslu» vardı. Alt baştan Sarayburnuna çıkan bahçe kapısı önüne geldiler. İki kanadlı demir kapı önünde genişçe bir meydanlık vardı. (Arkası var)

İstanbul Orman

müdürlüğünden :

İstanbul vilâyeti merkezinde nakliye ve müdüriye tezkerelerine bağlı her çeşid orman envaiaları mutad Haziran yoklaması yapılacaktır.

Kesesteler için birer kaleme miktar, cins ve sayısı; odun, kömür vesair envalde de yine birer kaleme yalnız miktar ve cinsi gösterir beyannamelerin 8/6/942 tarihine kadar mahallerinin orman dairelerine verilmesi ve aşağıda yazılı günlerde mal sahiplerinin veya yazılı vekillerinin mağaza depolarında orman tezkereleriyle hazır bulunmaları ilân olunur.

1 — Halic ciheti,

A — Karaköy köprüsü . Sebze hâli arasındaki depolar « 9.11/6/942»

B — Sebze hâli . Unkapanı köprüsü «12.14/6/942»

C — Unkapanı . Ayakapı «15.18/6/942»

D — Ayakapı . Halic sonu «19.22/6/942»

2 — Beyoğlu ciheti

A — Karaköy köprüsü Halic sonu arası depolar «23.28/6/942»

B — Karaköy köprüsü Fındıklı « 9.11/6/942»

C — Fındıklı . Beşiktaş «12.14/6/942»

D — Beşiktaş . Rumelîkavağı «15.19/6/942»

3 — Marmara ciheti:

A — Karaköy köprüsü . Yenikapı arasındaki depolar « 9.11/6/942»

B — Yenikapı . Yeşilköy arasındaki depolar «12.15/6/942»

4 — Üsküdar ciheti:

A — Üsküdar . Anadoluferi arasındaki depolar « 9.15/6/942»

B — Üsküdar . Pendik arasındaki depolar «16.20/6/942»

5 — Adalar:

6 — Dahildeki depolar « 9.11/6/942» «12.15/6/942»

Erkeği kadın yaratır

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Başını önüne eğerek hafif bir sesle:

— Hatırlamıyorum ismini...

Dedi.

— Terez değil mi? Sonra bana yanlışmış var gibi geliyor. Bethowen «Pastoral senfoni» yi Terez ithaf etmişti. Bu çalacağınız sonat, yanılmıyorsam ailesinin mümanasına rağmen, bir aktrisle evlenen Prens Lichonowsky'ye ithaf edilmiştir.

Semahatin musiki tarihine aid malûmatının da geniş olduğu anlaşılıyordu. Bu rakib önünde pek kolay kolay perende atılamazdı.

Suratını asarak piyanoya eğildi. Sonata giriş zararsız olmuştur. Fakat ilerledikçe falsolar artıyordu. Vedad, Semahatin piyanonun parlak tahtasına akseden yüzünü çok iyi görüyordu. Genç kız, gülmemek için dişlerini sıkıyordu. Ancak buna beş dakika tahammül edebildi. Pipayonun kapağını kırarcasına kapayarak hiddetle yerinden kalktı.

.....

.....

Hayatında, kendi de farkında olmadan bir rönesans başlıyordu. Bu hâdise, ruhunu altüst etmişti. İlk defa olarak hiçliğini anlamıştı. Ne meziyeti, ne bilgisi, ne üstünlüğü vardı, hesablamamıştı; o zamana kadar.

Semahatin sesi, kulaklarında şimdi daha kuvvetli akisler yapıyordu:

«— Ne kadar kendini bağenmiş bir haliniz var.. Halbuki farkında mısınız, gururlu olmanız için bir meziyete dahi sahib değilsiniz.»

Artık teslim etmeye başlıyordu ki, Semahatin hakkı vardır. Bu son mahcubiyet uçurumuna kendi hatası ile yuvarlanmadı mı?

Asabiyetlerinde, istihzalarında hiç bir zaman sebebini, haklı veya haksız olduğunu kendisine sormuş değildi. Lâkin bu defa, günlerce yüzünde hararetili, içinde ıztırabını hissettiği bu mahcubiyet onu

uzun uzun düşündürmüştü. Şu uyanıyordu.

Haksızdı.

Ne diye, Semahatin çaldığı parçaya «Macuncu havası» demiş, ne diye pek az malûmata sahib olduğu bir sahada, kulaktan dolma, kırık dökük şeylerle onun bilgisine taş çıkartmaya kalkışmıştı?

Genç kızdaki bu üstünlük hid-detini körüklüyor, onu kendisinden her cihetçe dolu görmek izzeti-nefsine dokunuyordu amma, ne çare ki bu bir hakikatti. Hem de mü-nakaşasız kabulü icab eden bir hakikat...

Zaman zaman, bütün bunları düşünmeye, tahlil etmeye değer bulmuyor, «adam sen de..» diye kafasından çıkarıp atmaya çalışı-yordu. Faydasız.. itiraf ediyordu ki kendisinde mevcut her şey yarı-mıdır.

Musikiye istidadı vardı. Gerek kendi sempatisi gerek babasının ısrarile uzun müddet ders almıştı. Fakat anlamıştı ki, bu mesaiden elinde kalan hiçtir. Okuyordu: Buna mukabil ne biliyordu? Aşağı yukarı hiç bir şey..

Bir sürü genç kız ve kadınla konuşuyordu. Bunların his cephesinde yaratabildiği ne gibi tesirler vardı? Ne kafasının bir köşesinde, ne ruhunun kıyısında bucağında kırıntısı kalmış bir iz mevcut değildi.

İçinde bir boşluk, hayatında bir yavanlık hissetmeye başlıyordu.

Babasına, tekrar piyano derslerine devam arzusunda olduğunu söyledi. Şu şartla ki, hoca eve gel-meyecek, kendisi gidecekti:

Kimsenin de bunu bilmemesini istiyordu. Babası bu dileğini hayretle dinlemiş:

— Bu da geçici bir şey.. Nasıl olsa iki günde bıkacaksın, iyisini derslerine çalış, daha iyi edersin! Demişti.

Piyano dersleri başlamıştı. Bu kuvvetli arzu, enerji, sıkı çalışma

karşısında hocası da mütehayyirdi.

Semahatla karşılaşmaktan genç çekiniyor, mutlaka, galibiyetini istihzasını kullanacağını sanıyordu. Ruhundaki tahavvül ne kadar kuvvetli olursa olsun, eski şahsiyetini alıp götüremezdi.

Şimdi Semahata, hayatına farkında olmadan müdahale ettiği kendisini tesir altında bıraktığı için de kızıyordu.

Bir gece, dolanmaya çıkmıştı.

Köşklerinin önünden geçerken Semahat seslenmişti. Duymamazlığa gelmek ve süratle uzaklaşmak istedi, fakat genç kız ısrarla birkaç defa seslenmişti.

Dönmek mecburiyetinde kaldı.

— Vedad bey, beybabam sizinle görüşmek istiyor.

Bahçede oturuyorlardı.

Babası :

— Yahu delikanlı, senin yüzünü görmeyecek miyiz hiç. çabır masak, selâm vermeden geçecek-sin.

Diye siteme başlayınca Semahat atılmıştı:

— Vedad bey bizden hoşlanmıyor baba!.. Yıldızımız bir türlü barışmadı nedense...

Said bey, zorla karşısındaki hasır koltuğa oturtmuştu.

— Gezmene mani olacağız ama, beş on dakikana da bize tahsis ediver canım.. acele işin yok ya?

Semahat insafsızlığı elden bırakmıyordu:

— Vedad beyi sıkıyalım baba belki çok mühim işi vardır.

«Çok mühim işi vardır.» derken kelimelerin bilhassa üzerine basmıştı.

Vedad, ne demek istediğini anlamıştı:

— Hayır, dedi. Hiç bir işim yok Hava almıya çıkmıştım.

— Ohalde mesele yok. Hava burada da var. Biraz lâf atalım. Haydi Semahat bize iki kahve söyle de, Vedadla karşılıklı bir hüpür-detelim.

(Arkası var)

GÜREŞ MÜSAHAABELERİ

Türk sporu böyle ihya edilmez!

Düdükle yetişen ruhsuz gençlerden, hamam bohçası üzerinde manasız kaidelerle dalaşanlardan, şişmiş bir topun peşinde hayati ve vazifeli bir gayesi olmadan koşanlardan ne bekliyoruz?

Yazan: M. Sami Karayel

Bin dokuz yüz on iki ve on üç Balkan Harbi, ecdadın asırlarca vatan ittihaaz ettikleri topraklardan bizi uzaklaştırmış ve görülmemiş bir muhacerete sevk etmişti. Yalnız Osmanlı Türklerinin değil, birçok Türk boylarının cevlangâh olan Balkanlar; toprağıle, havasile, müteaddid meydan muharebelerinin mukaddes sayılan yerleriyle ebediyete kadar dost ve düşman tarih sayfalarında şanlı birer abide olarak yaşayacaktır.

Balkan Harbine kadar Osmanlı Türklerinin dev cüsse pehlivanlarını, babayığit binicilerini, yaya koşucularını karşılaştırarak, toplayan, boy ölçüştüren Kırkpınar, bu Balkanlar diyarının tarihi spor meydanını kucağında bulunduran erler meydanı idi.

Osmanlı Türklerinin yalnız erler meydanı olan mahalli Kırkpınar maydı? Ecdadın tam dört yüz yirmi altı dakikalık menzilleri (stadyom) vardı ki, bunların her bir birer babayığitler ocağı idi. Vakfiyeli menziller, (stadyom) tekkelerile (spor klüpleri), şeyhlerle (spor mütehassısları), müridlerle (sporcu) yüz binlere baliğ olan yığitleri; prensipleri kurulmuş bir spor usulü altında talim ve terbiye ile fisebihillâh yetiştirmekle meşgulü. İşte Kırkpınar, bu menzillerden biridir ve boy ölçüşme mahallidir.

Türk spor menzilleri ilmi usullerle beraber başlı başına bir spor tarihidir. Ve, binlerce sayfalık bir eser mevzuudur. Tarihimizin bu tarafı Türk gençliğine meçhul ve karanlık kaldığından, gençlik Türk spor ve pehlivanlık tarihini maatteessüf bilmiyor. Bu, bilgisizliğimiz bizi, Avrupalı sporların köhne zihniyeti içinde maks-

satsız ve hedefsiz yollarda çırpınıp duruyor. Hakiki ve vazifeli spor zihniyetini taşıyan Türk sporu, bütün tekkelerile (spor klübü), ilmi prensiplerile, menzillerle (stadyom), bedava imaretili vakfiyelerle yok olup Tanzimatı Hayriyenin Avrupa mukallidliği ve kozmopolitliği içinde silinip gitti ve yüz sene zarfında Mısır pirinçe giderken evdeki buğurdan da olduk.

Bugün en yüksek medeniyet taşındıklarını iddia eden Amerikalılar, İngilizler sporun babası olduklarını iddia ettikleri halde Osmanlı Türklerinin vücuda getirdikleri spor meydanlarının tek bir cephesini bile kuramamışlardır. Bu babda tarihi deliller çoktur. Meselâ: Türklerde vakfiyeli menzil (stadyom) şudur: Menzil bir tekkeyi ve bir büyük meydanı ihtiva eder. Tekkenin bir şeyhi (spor mütehassısı ve reisi), bu şeyhin muhtelif yetişmiş dervişleri (mütehassıs muavinler) ile binlere baliğ olan müridanı (sporcular) vardır. Tekkeyi bir Türk zenginî camii ve medrese vücuda getirir gibi yüz binlerce lira vererek tesis etmiştir ve menzilin kıyama kadar yaşaması için ona geniş getirdi vakfiyeler vücuda getirmiştir ve bu vakfiyeler oirer fetva ile vakıflandırılmıştır. Bu, tekkelerde (spor klübü) binlerce kişi, yüzlerce kişi bedava yer ve içer, yatar. Yalnız vücudlarını sporlara vakfetmiş bulunurlar. Menziller, (stadyom) serhadlerde bulunur ve Türk sporlarının esası tam manasile realiteye uygundur. Yani sporlar, fantazyaya için yapılmaz, harb ve darb için, kuvvet, sıhhat ve kudret için, müthiş mücadeleler için yapılır. Türk sporunda il-

min manası tam realitedir. Müsabbettir. Vazifelidir. Avrupalı zihniyetteki sporlar gibi fantazyaya değildir.

Menziller; serhaddedir. Çünkü spor, evvelâ müdafaai milliye içindir. Atlı yaya koşucular, kemankesler; mızrakçılar, tomakçılar, gürzçüler; kılıççılar; pehlivanlar, zorbalar ilh... bu menzillerde şeyhleri ve mütehassıs dervişleri vasıtasile bir tarikate sülûk edip ibadet eder gibi talim ve terbiye edilirdiler. İçlerinden büyük vâkır kıranlar ihşanlara ve tamaralara nail olurlardı. Meselâ: semtini ve mahallesini hergün yazıp söylediğimiz Tozkoparan nedir? Sığhane yokuşuna çıkan yolun Okçumusa semti ve caddesi nedir, biliyor muyuz?... Yoo!... Ne bileceğiz biz bunları?... Bizler mükemmel olarak sinema yıldızlarını, mükemmel olarak fantazyaya Avrupa ve Amerika sporları yıldızlarının isimlerini biliriz değil mi?... Tozkoparan, iki metre on sekiz santim boyunda müthiş bir Türk sporcusudur. Hem pehlivandır, hem müthiş bir binicidir, hem de müthiş kılıççıdır ve dünya yüzünde en müthiş bir kemankestir. Bin iki yüz seksen altı menziline ok atmış eşsizlerdendir. Onun attığı menzile, oku atacak daha bu saate kadar amasından doğmamıştır. Okulara tekkesinin dervişlerindendir. Ona ihşan olarak Tozkoparan ismi verilmiştir. İşte Tozkoparan budur. Türk sporcusu, Türk sporunu idare edenler, bunları biliyorlar mı? Yoo!... Ne münasebet? Böyle köhne, manasız, eski ve an'anelerimiz ve benliğimiz içinde yaşaması lâzım gelen şeylere lüzum var mı? Bunlar kıymet midirler?... Yepyeniye ve mukallidlik-

lere bakalım!... Hey gidi zihniyet hey!...

Okçu Musa da böyledir. İşte bu, babayığitler hep birer menzil eridir. Düşünmelidir ki, imparatorluğun dört yüz yirmi altı menziliinde neler varmıştır neler?... Yalnız serhad olan Belgrad'da on bir menzil vardı. Bağdadda dokuz, Mısrıda on üç ilh... Bu, ne yaman bir anlayış ve teşkilâtmuş değil mi?... Bugünkü harb bile bizlere gösteriyor ki, düdüklü kuru hareketlerle, bir hamam bohçası üzerinde beş on dakikalık paylançovari güreşlerle dövüşülemez. Almanların mücadelecî ve ağır jimnastiklerini gözden geçirdik mi?... Geçirdik te hükmümüzü otuz beş sene evvel verdik değil mi?... Ne diye?... Söyle:

«Alman jimnastikleri muzerdir. Çünkü mücadelecidir. Yumuşak puflla hareketler lâzımdır. Yumruk dövüşü, ağır ve yirtici hareketler gayri ilmidir? Falan falan! Anatomi ve fizyoloji kaideleri...»

Türk sporunu bu, Avrupalı zihniyet maatteessüf kör ve nazari bir ilmi kendisine maske ederek vakti. Heyhat!... Garb; sporlarda henüz emeklerken biz limimizle, menzillerimizle, tekkelerimizle, rekorlarımızla vardık efendim.

Bugün Edirne'de Sarayıçinde ihya etmek istediğimiz Kırkpınar güreşlerinin tarihini gözününe getirir, eski Kırkpınarlarla mukayese edersek ne neticeye varırız?... Türk pehlivanlık ve mücadele ruhunu düdüklü kuru jimnastiklerle varım asra yakın bir zamanda öldürenlere rahmet mi okuruz, lânet mi?... Bu ciheti Türk spor tarihi ileride tayin edecektir.

★
Kırkpınarın beş yüz senelik tarihi vardır. Kırkpınar, bir panayır yeridir. Buraya Rumelinin çiftlik ağaları, köylüleri gelerek hayvan alıp satarlardı. Ve, bu vesile ile de yalnız pehlivan güreşleri değil, atlı ve yaya koşular da tertib ederlerdi. Kırkpınarın muazzam masrafını çiftlik ağaları ceblerinden öderlerdi. Binlerce sporcu yer içer, bediyeler alırdı ve, Kırkpınar ağası olan zat bütün bu teşkilâtı maiyetile beraber yalnız başına hükümete bile bar teşkil etmeden tertiblendirirdi.

Kırkpınar şimdi yâd ellerdedir. Balkan Harbinden sonra ismi kal-

mamıştır. Kırkpınar güreşlerini bugün ihya etmek isteyenler tarihini biliyorlar mı?

Kırkpınar denilen mahal Orta-köy kazasına tâbi Samane köy mer'ası dahilindedir. Güreş meydanı Çilingiroğlunun sebze bahçesi, Dölme oğlu Ali ağanın tarlası, at yarışlarının yapıldığı Orta-köye giden yoldur. Kırklar çeşmesi deresi üzerinde bulunan büyük çayırda çerçevlenen yer Kırkpınardır. Buraya Kırklar çeşmesi derler ki, bundan galat olarak Kırkpınar denilmiştir. Panayırın kurulduğu mahal derenin karşı tarafıdır. Eski ve elyevm berhayat olan bazı pehlivanlarımız Kırkpınarın Ahırköyde olduğunu söylerler... Halbuki, Kırkpınarın Ahırköyle bir alâkası yoktur. Bu, yanlıştır. Asıl Kırkpınar tarif ettiğim çerçeve dahilindedir. Ahırköy Kırkpınara yedi sekiz saat mesafededir. Bir de Mustafapaşa kazasına tâbi Ahi köyü vardır ki bu da Kırkpınardan altı saat mesafededir ve Doğanca'nın üstündedir. Balkan Harbinden evvelki Bulgar hududuna bitişiktir.

İşte tarihi Kırkpınarın asıl sahi yeri tarif ettiğim gibidir. Kırkpınarda, yazdığım gibi yalnız pehlivanlar boy ölçüşmezdi. Atlı ve yaya koşular da yapılırdı... Meselâ; Sultan Aziz devri başlarından meşhur Kel Aliço pehlivan Kırkpınarda hem başpehlivanlığı, hem biniciliği, hem de yaya koşuyu kazanarak başların başı olmuştu.

Bu, müsahabeyi, birkaç gün evvel yapılan Edirne'deki Kırkpınar güreşleri münasebetile yazmış bulunuyorum.

Kırkpınar, bir menzil yeri olup evvelce orada bir tekke menzil ve vakfiyesi olduğu muhakkaktır. Fakat tarih bize bu babda malûmat vermemektedir. Yalnız Edirne pehlivanlık tekkesinde haberdarız. Evliye Çelebi Seyahatnamesi bize bu babda mebzul malûmat veriyor.

Müsahabeme şu fikirlerle nihayet vermek isterim: Spor tarihinin varlığını bilmedikçe, muhkem ve liyakatli an'anelerimize riayet ve hattâ tebaiyet etmedikçe Türk sporunu ihya edemeyiz. Türk sporu kendini buimâk için asıl benliği olan mücadelecî ruhunu bulmalıdır. Mücadele anarşi ve hâdiseler demek değildir. Hayatın

zaruretleridir. Mücadeleler tevli eden sporlardan kaçmamalı, onları menetmemeli, onlara, hakik babayığitlik ruhunu yaşatacaı sporcu ordusu kazandıraya çalışmalıdır.

Bugünün Türk sporundaki genç reñç kavga ve hâdiselerden, Avrupalı fantazyaz sporlardan, babayığit ruhlu ve vücudlu insan yetiştirmeleri istenebilir mi? Düdükle yetişen ruhsuz gençlerden, hamam bohçası üzerinde manasız kaidelerle dalaşanlardan, şişmiş bir topun peşinde hayati ve vazifeli bir gayesi olmayıp koşanlardan ne bekliyoruz? Bu, yalnız bizde değil garbde de böyledir. Artık tarihe karışmalı bu fantazyalar!

M. Sami Karayel

Gönül işleri

(Baştarafı 3/1 de)

uğradığı şehirde delikanlı ile bir gece geçirmek teklifini reddetmesi haysiyetini bilen ve menfaatini düşünen her genç kızın yapması lâzım gelen şeydi. Delikanlı'nın güvenmesini haklı bulmadım, böyle bir teklif yapması da bana, halkın adamını teklifi reddedilince bilâkis memnun olması icab ederdi, nişanın hiçbir taahhüdü ifade etmediğini düşünmesi lâzımdı, nitekim işte teklifi reddedilince gücennmiştir. Genç kız orada bir gece kalmak suretile kendisini lekeledikten sonra bu delikanlı bir başka sebeble de gücenebilirdi.

Genç kızın sualine cevap veriyim:

— Yapılacak bir şey yoktur, delikanlımın arkasına düşünme. Dürüst ise, seni gerçekten seviyorsa kendiliğinden gelecektir. Aksi halde sergüzeşt, eğlence ve zevk arayan bir adam olduğuna hükmedebilir ve böyle bir adamdan bu vesile ile kurtulduğun için memnun olabilirsin.

TEYZE

Çalışmaya dair

(Baştarafı 3/1 de)

gafletten çok uzağız. Bilâkis henüz verimli bir surette işlemeyen binlerce kol ve pek çok dimağı kabiliyeti bulunduğunu biliyoruz. Fakat çalışmanın insan hayatının «havayıcı zaruriyesinden» ve millet sevgisinin unsurlarından birisi olduğu zihniyetini yaymayı en büyük hamle sayıyoruz.

Memleket Haberleri

İzmirde ikiçeşmelikte bir silâhçı öldürüldü

Katil daimî bir ölüm tehdidi altında bulunduğu için bu cinayeti işlediğini söyledi

İzmir (Hususi) — Evvelki gece ikiçeşmelikte silâhçı Refik Sellerin ölümü ile neticelenen cinayet meşhud cürümler kanununa göre şehrimiz ağırceza mahkemesinde sona ermiş ve karar tefhim edilmiştir.

Vak'ının faili Ali Diftber hâdisi şöyle anlatmıştır:

— Refikle beş sene evvel bir cam kırma meselesinden dolayı dar gınız. Refikle ne zaman karşılaşsam bana karşı daima vaziyet alır ve elini cebine götürerek bir silâh veya bıçak çıkarır gibi bir harekette bulunurdu. Esasen daha evvel beni öldüreceğini; vücudumu ortadan kaldıracığını söylemişti. Daimî surette bir ölüm tehdidi altında bulunduğum için hâdisе günü gene karşılaşınca hemen arkasından gidip vurdum. Yalnız öldürmek maksadıyla değil; ancak yaralamak istiyordum. Ne yapayım ömrü vefa etmedi; öldü.

Mahkemede dinlenen şahidler; duruşmada söz söyleyen polis memurları hâdiseyi aydınlatacak mahiyette ifadeler vermişlerdir.

Mahkeme, suçlunun hareketine uyan Türk ceza kanununun 448 inci maddesine tevfikân 21 sene müddetle ağır hapsine ve suçlunun evvelki sabıkasını da nazarı itibaralarak bu cezasının 24 seneye çıkarılmasına karar vermiştir.

Maznun, kararı dinledikten sonra jandarmalar ve polislerin ortasında cezaevine götürülmüştür.

Kaş kaymakamı Beypazarına tayin edildi

Kaş (Hususi) — Kazamiz kaymakamı Sabit Kocabayoğlu Beypazarı kaymakamlığına tayin edilmiş ve mahalli memuriyetine hareket etmiştir.

Yurdda bereketli yağmurlar yağıyor

Mardin, Şarkışla ve Ürküde çiftçi memnun

Şarkışla (Hususi) — Çok tandır beklenen bereketli yağmurlar fasıllı ve bol bir surette yağmaktadır. Çiftçiler bu vaziyetten çok memnundurlar.

Mardin (Hususi) — Ekinlerimiz için beklenen faydalı yağmurlar yağmıştır. Mardin ve havalisi bölgelerinden gelen haberler bu yağmurların çok zamanında yağdığını bildirmektedir.

Ürküde (Hususi) — İki aydır kazamıza yağmur yağmadığından çiftçilerimiz sıkıntılı günler geçirmekte idi, iki gündür kazamızın her tarafına bereketli yağmurlar yağmaktadır. Çiftçilerimiz sevinç içindedir.

Safranboluda 19 Mayıs bayramı

Karabük (Hususi) — 19 Mayıs spor ve gençlik bayramı Safranboluda coşkun tezahüratla kutlanmıştır. Jandarma okulu sahasında yapılan merasime saat tam 15 te başlanmıştır. Hep bir ağızdan söylenen İstiklâl marşını müteakib kürsüye gelen kaymakam Suphi Aktan heyecanlı bir hitabede bulunarak bayramı açmıştır. Bütün okulların ve sporcuların yaptığı geçid resmi çok güzel ve muntazam olmuş saat 17 de de misafireten Safranboluda bulunan Karabük Demir Çelik takımı ile Safranbolu jandarma okulu takımı arasında bir futbol müsabakası yapılmıştır. Maç çok zevkli ve heyecanlı olmuş neticede her iki takım da 4-4 berabere kalmışlardır.

İzmirde

Bamyanın kilosu 400, seftalinin 160, bir patlıcan 20 kuruş

İzmir, (Hususi) — Evvelki gün Antalya malı, mevsimin ilk turfanda patlıcanı piyasaya getirilmiş ve perakende olarak patlıcanın adedi 20 kuruştan satılmıştır.

Aynı suretle İzmirde getirilen seftaliler büyük dükkânlarda kilosu 160 kuruştan; bamyanın kilosu 400 kuruştan satılmıştır.

Bundan böyle turfanda mahsul satışlarında da maliyet derecesi göz önünde bulundurulacak ve milli korunma kanununa riayet edilmesine itina gösterilecektir.

Balık fiatları

Balık fiatları dün yüzde 10 nisbetinde yükseltilmiştir. Bunun maksadı bir sebebi olmadığı bizzat balıkçılar tarafından ifade edilmiştir.

İzmirden Ankaraya çinko kasaları içinde buzlu balık gönderilmektedir. Dün 100 sandık balık gönderilmiştir.

Mardinde Fas çekirgeleri mücadelesi

Mardin, (Hususi) — Elde ettiğimiz malûmata göre, Kızıltepe kazasının Bünyas, Curnik köyleri içinde yumurta bırakan Fas çekirgesinin inficarı başlamış ve kısa bir zamanda tamamen itlâf edilmek suretile ekinler zarardan kurtarılmıştır.

Hududumuza pek yakın olan Suriye topraklarından gelmesi muhtemel bulunan çekirgeler için gereken çinko levha ve zehirli maddeler icab eden yerlere nakledilmiş ve her ihtimal gözönünde tutularak önleme tedbirleri alınmıştır. Bunun için bu yıl vilâyetimiz dahilindeki ekinler için çekirge korkusu yoktur.

RADYO

SALI 2/6/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Karışık program (PL), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik parçalar (PL), 8.15/8.30: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık şarkılar, 12.45: Ajans haberleri, 13.13.30: Şarkılar, programın devamı, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo salon orkestrası (Violonist Necip Aşkın), 18.15: Fasil heyeti, 19: Konuşma, 19.15: Fasil programının devamı, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Koşma ve semâller, 20.15: Radyo gazetesini, 20.45: Halk türkülleri, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Çiğem havaları ve Romanları (PL), 21.30: (İktisad saati), 21.45: Klâsik Türk müziği programı, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsaalar.

ÜÇÜNCÜ İLÂN

İstanbulda Bahçekapıda Taş Handa, ki dairesinde Ürün Ticaret Türk Limited Şirketi imvanile icrayı ticaret eden Şirketimizin 1/5/942 tarihinde fesh ve tasfiyesine karar verilmiş ve Türk Ticaret Bankası A. Ş. İstanbul Şubesi İkinci Müdürü İbrahim Omur ile sene, dat şefi Kerim Akçura tasfiye memuru intihap edilerek keyfiyet usulen teselli ve ilân olunmuştur. Şirkette alacağı olanların üçüncü ilândan itibaren bir sene zarfında hergün Şirket Merkezinde bulunan tasfiye memurlarına müracaatla haklarını isbat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Ürün Ticaret Türk Limited
Şirketi Şerikleri

Meşhur illizyonist profesör
ZATI SUNGUR

Beyoğlunda «SES» sinema ve tiyatrosunda her akşam yeni numaralarından müteşekkil zengin programına devam edecektir.

İlân Tashihi

Beyoğlu Tapu sicil muhafızlığından: Gazetenin 17/5/942 gün ve 4231 sayılı nüshasının altıncı sahifesinin dördüncü sütununda münderic muhafızlığımızın 1/6073 sayı ve 11/5/942 günü ilânında alâkadarlardan Yuaninin ismi Puani olarak ilân edildiğinden Yuani olarak tashihi saygılarımla dilerim.

Beyoğlu Tapu sicil muhafızı
Sadettin Arda
(1/6073)

Millî Müdafaa Vekâletinden:

Askerî liselere, Konya askerî orta okuluna ve gedikli hazırlama orta okullarına talebe alınıyor.

1 — 1.Eylül.942 de başlayacak yeni ders devresi için Konyada Kuleli, Akşehirde Maltepe ve Bursa askerî liselerle Konya askerî orta okulunun ve Kayseri gedikli erbaş hazırlama orta okulunun her üç sınıfına, Merzifon gedikli okulunun birinci, ikinci, üçüncü sınıflarına, Kırıkkale sanat okulu ve Ankara musiki gedikli okulunun yalnız birinci sınıflarına maarif liselerinden, maarif orta okullarından ve ilk okul mezunlarından talebe alınacaktır.

2 — Alınacak talebenin Türk rından olması, sıhhi muayenede sağlam çıkması, ve istekli adedi ihtiyaçtan fazla olduğu takdirde yapılacak seçme sınavında kazanması şarttır.

3 — Tahsilî terketenler, her ne sebeble olursa olsun yaşını büyütmiş veya küçültmüş olanlar, buldukları okulların son sınavlarında sınıfta veya bitirelemeye kalmış olanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askerî liseler tahmatındaki hadlere uygun olmıyanlar kabul olunmazlar. Yalnız gedikli erbaş hazırlama orta okullarına bir ilâ üç sene tahsilî terketmiş olanlar alınabilir.

4 — Bu şartları taşıyan isteklilerin buldukları yerlerin askerlik şubelerinden diğer kaydı kabul şartlarını öğrenmeleri ve okullarca istekiller hakkında yapılmak'la olan tahkikat neticelerinin seçme sınavlarına kadar tamamlanarak isteklilerin bu sınavlara girebilmelerini temin için 15.Mayıs.942 den itibaren birer dilekçe ile ve açık ikamet adreslerini ve nüfus kayıtlı buldukları yerleri dilekçelerinde göstermek üzere derhal girmek istedikleri okul müdürlüklerine müracaat etmeleri ve maarif okullarında sınıf geçme sınavları bittikten sonra da diğer kaydı kabul kâğıtlarını hazırlayarak askerlik şubeleri yolu ile en geç 10.Ağustos.942 tarihine kadar okul müdürlüklerine göndermeleri ilân olunur. «3267.5538»

İstanbul Belediyesi İlânları

Floryada kâin memurun birasının tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Kesif bedeli 3575 lira 21 kuruş, ve ilk teminatı 268 lira 6 kuruştur. Keşfi ve şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kalemünde görülebilir.

İhale 5/6/942 Cuma günü saat 14 de dâimi encümeninde yapılacaktır.

Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ihale tarihinden beş gün evvel belediye fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni eniyet ve 942 yıla aid Ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte dâimi encümeninde bulunmaları. «5683»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (1275) lira olan 3000 adet gömme kapı kilidi aynası (pirinç) (12.6.1942) Cuma günü (14.30) on dört otuzda Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (95) lira (63) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (5849)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Cihad Baban

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu Sabahki Haberler

Libyadaki mihver orduları ric'ata mı çalışıyor?

Mayn tarlaları arasındaki geçidlerde şiddetli muharebeler

Londra, 2 (A.A.) — Libyadan alınan en son haberlere göre en şiddetli muharebe şimdi İngiliz mayın tarlalarındaki iki dar geçid etrafında cereyan etmektedir.

Mihver kuvvetleri garbe doğru ric'ate uğramaktadırlar.

İngiliz topçu ve hava kuvvetleri mihver kuvvetlerine durmadan taarruzlarda bulunmaktadırlar.

İlk safha kapandı mı?

Londra, 2 (A.A.) — Libyada düşman ilk gayesinde muhakkak ki muvaffakiyetsizliğe uğramıştır. Bu aşığıdır.

Düşman ilk hedef olan Tobruk'u seçmiş idi. Esirler de bunu tasdik etmektedirler.

Kahirede Akroma muharebesi bîdayette kazanılmış bir zafer teklifi edilmiştir.

Vişye göre

Vişi, 2 (A.A.) — İtalyan - Alman tankları ile İngiliz tankları arasında çöl muharebesi olan devam etmektedir. Bundan bildirildiğine göre İngilizler 350 tank daha kaybetmişlerdir.

Alman hava kuvvetinin üstünlüğü bir gün içinde 48 İngiliz uçağının düşürülmesi ile bariz bir şekilde gözükmiştir.

Halifaksın beyanati

«Kolonya bombardımanı Avrupaya asker çıkarmak için hazırlıktır»

Londra, 2 (A.A.) — Vaşingtondan haber verildiğine göre Lord Halifax matbuat heyetine Kolonya bombardımanı hakkında beyanatta bulunmuştur.

Halifax, bu bombardımanın müteffiklerini garbi Avrupaya asker çıkarmaları için «indirect» bir hazırlık olduğunu ve Kolonya şehrinin mühim bir nakliye merkezi olduğunu bildirmiş ve «Biz şimdi Almanların nakliye yollarına darbeler indirmekteyiz» demiştir.

Sefir harab malzemesi imali için ilk müşkülâtın şimdi yenildiğini ve Mihver'e karşı nergün daha fazla üstünlük temin edildiğini bildirmiştir.

Bir İngiliz kruvazörü daha batırıldı

Londra, 2 (A.A.) — 8000 tonluk Trinidad kruvazörünün batırılmış olduğu amiralik dairesi tarafından bildirilmiştir.

Türkiye - İtalya ticaret muahedesi yeniden uzatıldı

Ankara, 1 (Hususî) — Meclisin bugünkü toplantısında Millî Piyango ve Ankara şehri imar müdürlüğü mali yılı projeleri, gömürük ihâlâtı umumî tarifesi görüşüldükten sonra Türkiye ile İtalya arasındaki ticaret ve seyrüsefain muahedesinin uzatılmasına dair olan kanun tasdik ve kabul edilmiştir.

Devlet demiryolları umum müdürü vekâlet emrine alınmadı

Ankara 1 (A.A.) — Devlet demiryolları umum müdürü Kemal Hidayet Sertel'in vekâlet emrine alınmadığına dair bazı İstanbul gazetelerinde intişar eden haberlerin aslı ve esası olmadığı öğrenilmiştir.

Şark cephesinde sükûnet var!

Sovyet ordusu bulunduğu hattı tahkim ile meşgul

Amerikalılar Almanların Kafkasyaya yürüme pânının altüst olduğunu söylüyorlar

Berlin, 2 (A.A.) — Kalinin cephesinde günlerdenberi tam bir sükûnet hüküm sürmektedir.

İngilizler Almanların Harkof ve Donetz'de kazanmış oldukları büyük zaferin tesirini dünya efkârı umumiyesi üzerinde silmek için Kalinin'de muharebelerden ve Sovyet muvaffakiyetlerinden bahsetmektedirler.

Bu haberler tamamilen uydurmadır.

Moskova, 2 (A.A.) — United Press'in bildirdiğine göre Rus kitâları son zamanlarda Harkof civarında işgal etmiş oldukları 400 köyü alelacele tahkim etmektedirler.

19 gün devam eden Harkof muharebesi fiilen bitmiştir.

Almanlar Rostofu zaptetmek için hazırlanmış oldukları 30 tümeni Harkof muharebelerine sokmak zorunda kalmışlar ve bu kuvvetler büyük ziyata uğramışlardır.

Ruslar İzyum - Barenkovo kesiminde sıkı bir surette tutunmaktadır.

Almanların Kafkasyaya yürüme pânının bu suretle altüst olması Ruslar tarafından büyük bir zafer sayılmaktadır.

Suikast maznunları müdafaanemelerini hazır adılar

Ankara, 1 (Hususî) — Suikast davasına yarın, suçluların müdafaaları ile devam oluncaktır. Mahkemenin Süleymanın müdafaası ile başlaması muhtemeldir.

Abdurrahman vekili olan avukat Şakir Ziya 100 sayfa tutan bir müdafaaneme hazırlamıştır. Sovyet maznunlar da evrak üzerinde yaptıkları tetkikleri bitirmişlerdir.

Libyada vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Trigh-Capuzzo'ya az çok müvafık olarak açtığı iki gediği kullanmaktadır. Düşman, arasız olarak zirhli kuvvetlerimizin ve tayyarelerimizin taarruzlarına uğramasına rağmen kısmen muvaffak olmuş ve gedikleri koruyan mevzilere buraların zirhli kuvvetlerimiz tarafından kapatılmasına mâni olmak için büyük miktarda tank karşı koyma kuvveti tesis etmiştir. Bu gedikler devamlı olarak topçumuzun ateşine ve hava kuvvetlerimizimizin hücumlarına uğramaktadır. Geri kalan düşman tanklarının ve taşıtlarının büyük bir kısmı hâlâ mayın sahasının doğusundadır ve bunlara kit'alarımızla hava kuvvetlerimiz taarruz etmektedir.

Alman kumandanı general Ludwig Crüwell esir edildiği gibi bildirildiği keşif tayyaresi de hatlarımızın içine düşmüştür.

Alman tebliği

Berlin 1 (A.A.) — Şimalî Afrikada İngiliz mukabil taarruzları mühim kayıplarla geri püskürtülmüştür. Alman ve İtalyan avcıları dün hava muharebelerinde 24 İngiliz tayyaresi düşürmüşlerdir.

İnadla yapılan muharebelerde Alman ve İtalyan kit'aları şimdiye kadar 2 binden fazla esir almışlar 350 den fazla tank 53 top ve birçok harab malzemesi iğtinam etmişlerdir.

Londraya göre

Londra 1 (A.A.) — Libyadaki hareket Tobruk kalesinin cenub batısında inkişaf etmektedir. Kahire'de resmi mahfeller, 48 saat içinde Almanların levazım bakımından karar alacaklarını tahmin etmektedirler.

Zannedildiğine göre bütün Mihver kuvvetleri akroma dolaylarına toplanmış bulunmaktadırlar.

Mihverin nihai bir hücumu geçmek emelini güttüğü sanılıyor.

Mihver kuvvetleri Bihakeim'de mayın tarlalarının bazı yerlerinden

Alman tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Alman birlikleri iyi neticelerle birçok defalar demiryollarına, Sovyet cephesinin gerilerindeki önemli muvasala yollarının birleşme noktalarına taarruzlar yapmışlardır.

Dün aynı zamanda Sivastopol müstahkem mevki de müessir surette bombalanmıştır. Rıhtımlar da antrepolar da birçok tam isabetler elde edilmiştir. Alman haff savaş uçakları Sivastopol şehrinin kenarında bulunan fabrikalara da taarruz etmişlerdir. Bu münasebetle birçok yangınların çıktığı görülmüştür.

Doğu cephesinin merkez kesiminde Alman pike savaş uçakları ordunun yaptığı taarruz hareketlerini desteklemişler ve bundan başka, Sovyet kuvvetlerinin birimlerini parayan mevkiileri, demiryol garlarını ve Sovyet hatları gerisindeki demiryollarını iyi neticelerle bombalamışlardır. Sovyet malzeme nakliyatı için önemli olan bir demiryolu birçok noktalar da kesilmiştir.

Doğu cephesinin şimal kesiminde Sovyet kuvvetleri, Alman hava taarruzları sonunda, harab malzemesi ve mühimmat yükü otomobil kolları içinde çok ağır kayıplar vermişlerdir.

Murmansk'a hücum

Berlin 1 (A.A.) — Askerî bir membadan bildirildiğine göre Alman muharebe tayyareleri dün yeniden Murmansk limanına muvaffakiyetli hücumlar yapmışlardır. 7 bin tonluk bir vapur ağır hasara uğratılmıştır. Rıhtımdaki tesislere de isabetler kaydedilmiştir. Finlandiya körfezinde bir Sovyet karakol gemisine bombalar ve tayyarelerde bulunan diğer silahlarla taarruz edilerek ağır surette hasara uğratılmıştır.

Kalnin cephesinde

Berlin 1 (A.A.) — Resmî kayınlardan bildirildiğine göre, günlerdenberi Kalinin kesiminde tam bir sükûnet vardır. Ve ne Sovyetler tarafından, ne de Almanlar tarafından hiç bir taarruz olmamıştır.

Almanların İngilizlere mukabelebilmisli

(Baştarafı 1 inci sayfa)

geniş yangınları çıktığını görmüşlerdir.

İngiliz tayyareleri 31 Mayıs gecesi Almanyanın garb kısmı üzerinde hiç bir tesiri olmayan hırpalamada akınları yapmışlardır.

Ankara 1 (Radyo gazetesi) — Hafta sonunda 1250 İngiliz tayyaresi tarafından Almanyanın Kolonya şehrine yapılan akın, her tarafta büyük akisler ve alâka uyandırmıştır.

Bu akının başlıca gayeleri şöyle hülâsa edilebilir:

1 — Doğu cephesindeki hava taşıyıcısını hafifletmek suretile Sovyet Rusya'ya bilvasta yardımda bulunmak.

2 — Alman harab endüstrisini tahrib etmek ve verimini azaltmak.

3 — Alman milletinin manevi yatımı yıklamak.

Diğer taraftan Londra radyosu bugünkü Bulgarca neşriyatında, Kolonya akını mevzuabahası ederek, şu noktaları belirtmiştir:

a — Almanlar, havalara hâkim oldukları vakit bile hiç bir gece İngiltereye bin tayyare ile taarruz edememişlerdir.

b — İngiliz tayyareleri daha fazla bomba taşımış ve hedeflerini teşkil eden şehir üzerinde bir buçuk saat kalmışlardır.

c — Bu taarruz hazırlamak için 100 bin kişilik bir personel çalışmıştır.

geçmeğe muvaffak olmuşlarsa da top ateşi karşısında levazım yükünün bir kısmını bırakmak mecburiyetinde kalmışlardır.

İngiliz uçakları faaliyetle bulunmaktadırlar. Bundan dolayı Mihverci ler levazım kollarını daha sıkı bir emniyet altına almakta olduklarından İngiliz kayıpları fazlalaşmıştır. Fakat gene bu kollara hasar verilmektedir.

Düşmanın 600 taşıtı hava akınları neticesinde yanar bir halde kalmıştır.

Bir Bu'gar gazetesinin İsviçrelilere cevabı

“Harbe iştirak etmiyoruz, fakat zafere yardımcıyız,,

Sofya 1 (A.A.) — D N B: Utro gazetesi, Bulgaristanın hiçbir cepheye çarpmadığını iddia eden birçok İsviç gazetesine Neue Zuercher Zeitung'a karşı cephe almaktadır.

Bu gazete şunları yazıyor:

Biz Mihver devletleriyle yalnız bir muahede ile değil, fakat muvaffakiyetimizin devamı müddetince daha sürekli bir bağla bağlanmış bulunuyoruz. Harb hareketlerine iştirak etmedik ve iştirak etmiyoruz, fakat yeni Avrupanın kurulması müddetinde bugün milletlerin birliğinde bulunan büyük seflerin bize verdiği vazifeleri çok dikkatle başarak son zaferin elde edilmesine muhtelif bakımlardan yardım etmiş bulunuyoruz.

Çang - Kay - Şek Amerikalılara bir hitabede bulundu

«İstihsalâtınızın yüzde onunu bize veriniz, Çin ordusu size yüzde yüz netice verecektir»

Neuyork, 1 (A.A.) — Bugün radyoda Amerikalılara hitaben Çin başkumandanı Çan-Kay-Şek şöyle demiştir:

Eğer Amerikada istihsal edilen malzemenin yüzde onunu Çine verirseniz, Çin ordusu size yüzde yüz neticeler verecektir. Harbin kazanılması için maneviyata makneli teşhizatı katmak gerekir.

Fakat son zafer muhakkaktır ve Çin bu zafere kadar mütearrızla muvafak azmetmiştir.

Çan-Kay-Şek şunları ilâve etmiştir:

Çin milleti, Atlas paktında bildirilen amaçların gerçekleşeceğine kani bulunmaktadır.

Mecliste ispirotlu içkiler münakaşası

(Baştarafı 1 inci sayfa)

bul ettiler. Yalnız o encümenlerde bulunmayan ve izahatını dilememiş olan bazı arkadaşlar şarabın serbest bırakılması memleketimize bir kötülük yapılıcağı zehabına düştüler. Onun için müsaade buyurursanız bunun sebebinin kısaca huzurunuzda bir daha belirtmeğe çalışacağım:

İki meseleyi birbirinden ayırmak lâzımdır. Bunun birisi memleketimizde şarab imal edilebilir mi, Türkiye içerisinde şarab sanayii yerleşsin mi, tekâmül etsin mi, yoksa bunu yapmayalım mı? Meselelerin birisi budur. Diğer de memleketin sîhhati meselesidir. Bu iki meseleyi birbirinden ayırmadıkça yukubulan itirazlara cevap vermek mümkün olmayacaktır. Biz memleketimizde şarab sanayinin kökleşmesine ve yerleşmesine çok muhtacdız, biz böyle görmekteyiz. Bunun sebebinin kanunun heyeti umumiyesi müzakere olunurken de bir nebe arzettiğim gibi Türkiye'nin her yerinde zülm yetiştirilmiştir. Türkiye'den coğrafî, tabii iklimi buna çok müsaidir. Dünya'nın her tarafında zülmün büyük miktarda istihlakı ise şaraba tahvil suretile olmaktadır. Onun için Türk köylüsünün kalkınması, bağcılığın inkişaf etmesi ve Türkiye'nin iktisaden yükselmesi sebeplerinden biri de buna dayanmaktadır.

Vekil, birçok memleketin şarab istihsal vaziyetlerini gözden geçirmiş, bu faaliyetin yanında atıl kalmanın iktisad hareketlerine ayak uyduramamak olacağını söylemiştir.

Vekil devamla, şarab imalının serbest olduğu halde, satış imhâsâr altında bulunmasının bu işin büyümesine imkân bırakmadığını söylemiş, diğer hatiblere ikna edici cevaplar vermiştir.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

retile büyük bir imha harbi haline inkılâb ettirilmiş bulunan Harkof meydan muharebesi sona ermiştir ve bir Rumen kolordusile birer Macar, İtalyan ve Slovak birliğinin de Alman kit'aları ile birlikte savaşmış oldukları bu büyük hareket neticesinde takriben 20 piyade, 7 süvari tümeni 14 zirhli tugaydan mürekkep 6 ncı, 9 uncu ve 57 nci Sovyet orduları çok ağır ve kanlı kayıplara uğratılarak imha edilmiş, Sovyetlerden alınan esirlerin sayısı 240,000 i bulunduğu gibi 1249 tank, 2016 top, 558 uçak ve sair pek çok harab malzemesi de Almanların eline düşmüştür.

Almanlarla müteffikleri için büyük bir muvaffakiyet olduğu meydana olmakla beraber esirlerle ganimet miktarını gözönüne alarak bu Harkof imha meydan muharebesinin ehemmiyet itibarile geçen seneki Kiyef ve Viyasma - Bryansk imha meydan muharebelerinden sonra geldiği ve Alman - Sovyet harab meydan muharebeleri arasında derece itibarile üçüncü olduğu anlaşılır.

Almanlar, son birkaç gün içinde şark cephesinin merkez muntakasında da fazla ilerlemiş, bazı Sovyet gruplarını seri hareketlerle kuşatmışlar ve bunların dahî imha edilmek üzere olduklarını bildirmekteydiler. Bu grupların ehemmiyetleri ve adedleri henüz belli değildir. Yalnız şu belli olmuştur, ki Sovyet ordusu başkömutanlığı, iş taarruzları neticesinde cephesinin merkez ve şimal batı muntakalarında Alman müdafaa hatlarına doğru birer kama şeklinde ilerletmek imkânını bulabildiği bazı kuvvetlerini, 1942 hareket mevsimi açıldıktan sonra dahî Almanlara bir yem teşkil edeceğine yerlerinde bırakmıştır ve buna göre Almanlarla müteffiklerinin bugünlerde şark cephesinin muhtelif yerlerinde bu kabil Sovyet gruplarından daha diğerlerini de aynı tarzda hareketlerle kuşatıp imha veya esir etmeleri ihtimali mevcuttur.

Kama müfrezelerinin girmiş veya sokulmuş oldukları yerlerde kalıp kalmayacakları, mensub oldukları ana kuvvetlerin taarruz hareketlerini devam ettirip ettiremeyeceklerine bağlıdır. Eğer devam ettiremeyecek iseler bu müfrezelerin de geri alınmaları lâzımdır. Aksi takdirde, bunların akıbetleri muhakkak felâkettir.

Sovyet ordusu, bir taraftan Sovyetlerin dahîli gayretleriyle, bir taraftan da İngiliz - Amerikalılardan görüldüğü büyük malzeme yardımlarıyla 1942 ilkbaharın geniş ölçüde takviye edilmiş olduğu halde

Moskova radyosunun bildirdiğine göre

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Harb gemilerinin ve hava kuvvetlerimizin Kanarinde 8 bin tonluk bir düşman taşıt gemisini batırılmış, Finlandiya körfezinde de düşmana aid bir bahçik gemisi başka bir taşıt daha batırılmıştır.

İzyum - Barvenkovo'da

Moskova, 1 (A.A.) — Son gelen haberler, İzyum-Barvenkovo çevresinde, Rus kuvvetlerinin Almanlar püskürtüklerini ve düşmanın şiddetle müdafaa ettiği en yüksek tepelere kadar düşmanı geri atmak suretile bir köyü ele geçirdiklerini bildirmektedir. Bu çevrede Almanlar tarafından yapılan taarruzda kullanılan muazzam malzeme ve asker mevcuduna rağmen, son 15 gün içinde Sovyet kuvvetleri düşmanı durdurmak suretile mükemmel iş yapmışlardır.

Almanlar, hayatî ehemmiyeti taşıyan bir irtakattan yalnız bir tabur geçirmeğe muvaffak olmuşlarsa da bu tabur yok edilmiş ve geri kalan askerler esir alınmıştır.

Kalnin cephesinde

Moskova 1 (A.A.) — Lenin grad radyosu bu sabahki neşriyatında; Moskovanın şimal batısında Kalinin cephesinde büyük savaşlar olduğunu ve Rusların bir çok köyleri geri aldıklarını bildiriyor.

9 kasaba alındı

Moskova 1 (A.A.) — Moskova radyosunun bu sabah bildirdiğine göre, Rus kit'aları şiddetli muharebelerin devam etmekte olduğu Kanar cephesinde 9 kasabadan Alman - Fin kit'alarını taretmişlerdir. Bir kasabada bulunan Alman - Fin garnizonu tamamilen yok edilmiştir.

de idrak etmiştir ve bu geniş takviye Sovyet ordusuna, beki de teşebbüsü kendi eline alarak taarruz hareketleri icrasını düşündürmüş olabilir. Fakat, hem de Timoçenko gibi bir Sovyet komutanı tarafından yapılmış olan Harkof hareketi göstermiştir, ki büyük ve modern bir orduya karşı taarruzî bir hareket, yalnız geniş ölçüde takviyelerden cür'et ve cesaretle almak suretile temin edilebilecek bir iş değildir.

Almanlar, Harkof meydan muharebesinin neticesini henüz tam olarak aydınlatmamışlardır. Mesela, Timoçenkonun Harkof şarkındaki Alman mevzilerine cepheden taarruz eden kuvvetlerinin ne olduklarını bildirmedikleri gibi Kerç muvaffakiyetile Harkof muvaffakiyeti arasındaki sevküleeyi münasebetlerinden bahsetmemişlerdir. Buna mukabil, Sovyetler, 31 Mayıs tarihinde verdikleri haberlerle kendilerinin muayyen zaifliklerine mukabil Almanlara daha fazla ziyat verilmekte suretile Alman karşı taarruzlarının durdurulduğunu, şark cephesinin cenub muntakasındaki Alman yığınağını esahî bir şekilde karıştırmış olması itibarile Harkof meydan muharebesinin kendi lehlerine bitmiş sayılabileceğini bildirmek suretile mevcut vüzhuzluğu artırmışlardır. Ancak yeni olaylar ve onlara aid yeni haberlerdir, ki bu vüzhuzluğu izale edebilecektir.

2 — Şimal Afrika cephesinde:

İngilizler 27 Mayıs tarihli tebliğlerinde, General Rommel emrindeki Mihver kuvvetlerinin Bomba körfezinde Timmi - El Mekki hattı şarkındaki mevzilerinden Aynelgazalede cenub ve cenub batıya doğru temadı eden saha dahilindeki İngiliz mevzilerine karşı büyük ölçüde bir taarruz geçmiş olduklarını bildirmişlerdir. Mihver tebliğlerinde ise üç gün böyle bir hareketten bahsedilmemiş ve bu keyfiyet Mihverin, her hareketi ancak kendi lehinde bir inkişaf gösterdikten sonra ilân etmesi hususunda itiyadına atfedilmiştir. Nihayet, 29 Mayıs'ta, yani üç gün sonra Mihver tebliğleri de bazı ilk muvaffakiyet haberleriyle birlikte bu taarruzu kısaca bildirdiler. Esasen, İngiliz tebliğlerinin bu üç gün zarfında vermiş oldukları malumat da, İngilizler tarafından umumî bir surette 450 tankı iki Alman, bir İtalyan zirhli tümeni ile 194 tank savar topu, 120 sahra topu ve diğer silahlardan başka 6 piyade tümeni raddesinde, yani hava kuvvetleri itibarile kendilerinden aşığı ve yalnız piyade kuvvetleri itibarile kendilerinden biraz üstün olarak tahmin edilen Mihver kuvvetlerinin bu ilk muvaffakiyetlerini teyid eylemekle beraber kendi zirhli kuvvetlerinin hattı kendi hatlarını gerilerindeki Akroma ve Eladem bölgelerine kadar nüfuz etmiş olan Mihver zirhli kuvvetlerine şiddetle mukabele ettiklerini ve tarafeyn tankları arasındaki muharebenin bütün şiddetle devam ettiği merkezinde idi. 30 Mayıs tarihli İngiliz tebliğlerinde de yeni malumat olarak bazı Mihver tanklarının Akromanın şimal batısında sahil yoluna varmağa, yani Aynelgazaledeki İngiliz mevzilerinin de gerisine düşmeğe muvaffak olduklarından ve 29 Mayısta muharebenin tarafeyn zirhli kuvvetleri arasında gene İngiliz esas mevzilerinin doğusunda cereyan etmiş olduğundan başka bir şey yoktur. İngiliz tebliğlerinin ifadeleri ve 29 Mayıstan sonraki Mihver tebliğlerinin bu hususa dair verdikleri haberlerin kısahatı şimal Afrika taarruzı hakkında da bir vüzhuzluk yaratmıştır ve 31 Mayıs'ta beşinci gününü tamamlamış olan bu taarruzun umumî seyirinde iltizamî bir betaat göze çarpılmaktadır. Hakikatın hâdiselerden anlaşılacağı muhakkak olmakla beraber öyle görünüyor, ki Alman başkomutanlığı, bu yeni Rommel taarruzile şimalî Afrikada bazı istihsalatî sürprizler elde etmeği gözden kaçırmamakla beraber daha ziyade İngilizlerle Amerikalıların dikkatini oraya çekmek, ve kendisi Sovyet Rusya'da büyük hareketlere girişmek üzere bulunduğu bir sırada İngiliz - Amerikalıların garbi Avrupada ikinci bir cephe açmak teşebbüsünde bulunmalarına mahal bırakmamak gayesini takib etmektedir.

K. D.

Yeni vergi zamlarının tatbikına dünden itibaren başlandı

(Başaralı 1 inci sayfa)
çok maddeler; ötedenberi istihlak vergisine tâbi bulunmaktadır. Bu vergi, eşyanın cinsine göre pozisyonlar halinde ayrı ayrı nisbetler üzerinden tesbit edilmiştir.

Yeni kanunla, esasen istihlak vergisine tâbi bulunan bu maddelerin sadece vergilerine muayyen nisbetler dahilinde zamlar yapılmış bulunmaktadır.

Vergilerine zam yapılmış olan maddelerin cins ve nevileri kanunda gösterilmiş ve ayrıca gazetelerle de yapılan ilânlarda tasrih edilmiştir.

İstihlak vergisine tâbi olan sinai müesseseler, yeni vergi zammını aylık teslimatları üzerinden tanzim edecekleri normal beyannamelerden müsteniden verginin aslı ile birlikte ödeyeceklerdir. Bu kabul müesseselerin evlerinde mevcut stoklar için beyanname vererek ayrıca vergi ödemeleri mevzu bahis değildir. Yaşınz burada şu noktaya dikkat edilmesi lâzımdır ki, yeni kanun, nesri tarihi olan 30/5/942 tarihinde mu teber olduğu cihetle, istihlak vergisine tâbi sinai müesseselerin Mayıs muamelâtına aid olup Haziran ayında verecekleri beyannamelerde bu tarihe kadar olan teslimatlarını eski nisbetler üzerinden, 30/5/942 ve ondan sonraki teslimatlarını da zamli nisbetler üzerinden vergilendirilmeleri icab eder. Binaenaleyh 30/5/942 tarihinde muamelede bulunmuş olan sinai müesseseler, Haziranda verecekleri beyannamelerde Mayıs ayına aid muamelelerini eski ve yeni vergi nisbetlerine göre ayrı ayrı göstereceklerdir.

İstihlak vergisine tâbi olan sinai müesseseler haricinde ithalâtçıları, toptancıları ve istihlak vergisinden muaf olan sinai müesseseler, yapılan ilânlar dairesinde Çarşamba günü akşamına kadar ellerinde mevcut stoklarına bir beyanname ile varidat dairesine bildirecekler ve bu beyannameler üzerinden bir defaya mahsus olmak üzere, yeni vergi zamları nisbetinde bir stok vergisi ödeyeceklerdir.

Stok vergisine tâbi tutulan ithalâtçılar, vergiye tâbi maddeleri haricinden ithal ederek toptan veya perakende surette satan tacirlerdir. Binaenaleyh bu vasi haiz olan bir ticarethane stok vergisine mükellef olacağı cihetle elinde mevcut vergiye tâbi bükümün maddeleri (bu mevad ithalât eşyası olmasa dahi) beyannamesinde göstererek bunlara aid vergi zammını ödemek mecburiyetindedir.

Stok vergisine tâbi toptancıdan maksad, dahildeki sinai müessese veya tacirden mübayaacı ettiği malları ekseriyet itibarıyla gene tacir, mutavassıt veya sinai müesseseye satan ticarethanelerdir. Bunların aynı zamanda perakende satış yapmaları toptancı vasıflarını değiştirmez. Bu itibarla bunlar da ellerinde mevcut vergiye tâbi bükümün maddeleri üzerinden stok vergisi ödemek mecburiyetindedirler.

Bu vergiye tâbi sinai müessese ve gelince, bunlar imalâtlarında kullandıkları esas iptidai maddeleri vergili olarak mübayaacı ettikleri cihetle, istihlak vergisinden muaf bulunan fabrikalardır. (Mübayaacı ettiği iptikten kumak dokuyan menücaat fabrikaları gibi) bu fabrikalar da, ellerinde mevcut gerek iptidai, gerekse mamul maddelerin kâffesi üzerinden stok vergisi ödeyeceklerdir. Stok vergisine mükellef olan müesseselerin verecekleri beyannamelerde ellerindeki mevcudları, vergi pozisyonlarına ithal suretle tahiyatın yapılmasına imkân verecek şekilde cins ve nevileri üzerinden ayrı ayrı ve sarahaten göstermeleri icab eder.

İstihlak vergisinin aslında olduğu gibi bu verginin zammı da bit tabi eşyanın sıklığı üzerinden alınır. Vergiye tâbi eşyanın ise fiatlarında vaki olan tereffüfler dairesinde, bu defa yapılan vergi zamlarında bu maddelerin toptan ve bülhasa perakende satış fiatları üzerinde tesiri küçü olacaktır.

Âyakkabaların vergisinde ise hiç bir zam yapılmamıştır.

Muamele ve istihlak vergilerinin den muaf olan ufak san'at müesseseleri stok vergisine mükellef değillerdir. Bu sebepten bunların beyanname vermelerine mahal yoktur.

Mükelleflerin verecekleri stok beyannameleri üzerinden defterdarlık ça gereken kontroller yapılacak ve bu kontroller neticesinde varidat dairesine tahiyata tevessül olunarak tarhedilen vergi miktarları, bu husustaki hesap cetvellerine bir-

melerini tebellüğü ettikten sonra Galata Balıkpazarında Muamele ve İstihlak Vergileri Merkez Tahsil Şubesine kanunî müddeti zarfında ödeyeceklerdir.

Muamele vergisi hakkında: İmalât ve ithalât muamele vergisine sadece % 2 1/2 zam yapılması suretile bu verginin nisbeti % 12,5'ğe çıkarılmıştır. İmalât vergisinde olduğu gibi aynı esaslar dairesinde iptidai madde tenzilatı yapılmışa bittabi devam edilecektir. İmalât ve ithalât vergisinde yapılan zam dolayısıyla istihlak vergisinde olduğu gibi ayrıca bir stok vergisi alınmayacaktır. Binaenaleyh bu bakımdan müesseselerin varidat dairesine ayrıca beyanname vermelerine mahal yoktur.

Banka, banker, sigorta şirketlerinin % 5 olan muamele vergilerine % 2,1/2 zam yapılmış, bu suretle vergi nisbeti % 7,1/2'ğe çıkarılmıştır.

Aynı istihlak vergisinde olduğu gibi, beyanname üzerinden muamele vergisine tâbi müesseselerde eski nisbetler üzerinden (yani sinai müesseseler % 10, banka, banker ve sigorta şirketleri % 5 üzerinden), bu tarihteki ve bundan sonraki muamelelerini ise yeni zamli nisbetler üzerinden (yani sinai müesseseler % 12,5 banka, banker ve sigorta şirketleri % 7,1/2 üzerinden) vergilendirilecekler ve Mayıs muamelâtına aid olup Haziran ayında verecekleri beyannamelerinde bu esaslar dahilinde tanzim edeceklerdir.

Feci ve garib b.r vak'a

(Başaralı 1 inci sayfa)

son zamanlarda akli bir buhran geçirmeye başlamış ve şu fikri bir fikri sabit halinde kafasına saplanmış: «Beni bir gün zehirleyecekler, öleceğim; o vakit çocuklarımın hali ne olacak?»

Kemal dün gene evinde böyle a. bu sabuk söylenirken bir ara odasına girmiş ve kapıyı arkasından sürmelemiştir. Bu vaziyetten şüphelenen ve telaşa düşen karısı Zehra da kapıya çullananak, açmak istemiştir. Fakat, buna hiddetlenen adam esasen zihnen malû olduğundan birdenbire tabancasını çekip kapıya ateş etmiştir. Kurşun kapıdan geçtikten sonra kadının sol omzunu delmiş ve seyrine devam ederek pencereden sokağa çıkmıştır. Kurşun bundan sonra karşı evin penceresinden içeri girmiş ve orada oturan İstanbul müddeiumumi muavinlerinden Yakub Şekib Musluoğlunun yazı masasına saplanmıştır. Bu suretle, mücrim kurşun kendi kendini ele vermiştir.

Diğer taraftan, kapıyı açıp dışarı çıkan Kemal karısına hücum etmiş, aralarında bir boğuşma başlamıştır. Bu boğuşma sırasında tabanca tekrar patlayarak, çıkan ikinci kurşun Kemal'in kendi kabine saplanmış ve öldürmüştür.

Vak'ayı müteakib yaralı kadın hastaneye kaldırılmıştır. Kendi kurşunu ile ölen Kemal'in cesedini muayene eden tabibi adli Enver Karan defnine ruhsat vermiştir.

Florya plâjı kur'a ile ihale ediliyor

Florya plâj ve gazinosu bugün kiraya verilecektir. Koordinasyon heyeti kararına göre geçen seneki kira artırılmıyacağından bu seneye plâjlara fazla talib zühür etmiştir. Bu sebeple aynı evsafı haiz olan talibler arasında kur'a çekilecek plâjlar, bir senelik kira bedeli peşin alınarak 3 sene müddetle müteahhide kiralanacaktır.

Mensucat satışı başladı
Sümerbank yerli mallar pazarları tarafından halka dağıtılan fişler üzerine yapılacak olan mensucat satışı dünden itibaren başlamıştır. İlk tevziat ayın 6 ncı günü akşamına kadar devam edecek ve 80 bin nüfusun ihtiyacı karşılanmış olacaktır.

Yeni nesriyat

Foto Magazin

Foto Magazin 75 inci sayısı yerli resim bir kapak ile, sinema ve moda resimleriyle müzeyyen olarak çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

İLK ÖĞRETİM — Maarif Vekâleti tarafından nesredilen bu öğretmen gazetesinin her sayısında öğretmenlerin

Yazlığa Gidecekler:

HASIR KOLTUK ve MOBİLYANIZI

Her Yerden Ucuz
İstanbulda Rıza paşa yolunda
66 No. AHMED FEVZİ'nin
ASRİ MOBİLYA

Mağazasından alınız.

FRENÇİ

ve

Belsoğukluğuna tutulmamak için EN İYİ İLÂÇ: **Protajindir.**

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Mağazasından alınız.

Spor teşkilâtının Maarife devri münasebetile

(Başaralı 1 inci sayfa)

Vekilligine bağlanmakla en iyi şekli almış oluyor ve sporun da bir kültür meselesi olduğu kabul edilmiş bulunuyor. Bu münasebetle bu hususta söz söylemeye salâhiyeti tanınmış sporcular arasında bir anket yaparak fikirlerini ve temennilerini tesbit etmek istedik. Aldığımız cevabları sırayla derceceğiz.

Eski ve tanınmış sporcularımızdan Taib Servet'in fikirleri:

«1 — Hükümet bu işin bu şekle daha faydalı olacağını düşünerek, bu fikri Büyük Millet Meclisine arz etmiş ve Meclis de kabul etmiştir. Binaenaleyh, Millet Vekillerinin verdiği bu karar tamamiyle yerindedir. Bu hususta, bizce söylenecek yeni bir şey olamaz.»

«2 — Teşkilâtın sakat tarafları varsa, bunların nelerden ibaret olduğu yapılacak tetkikat neticesinde meydana çıkarılır ve lâzım gelen ıslah tedbirleri alınır.

Yeni teşkilâttan bekledikleri mize gelince, bedeni kudret sahibi olan her gence sporun kıymeti, lüzumu ve meziyetleri anlatılmalıdır. Spora karşı arzu duyan bütün memleket gençleri için en büyük kolaylıklar sösterilmeli, en kolay çalışma imkânları temin edilmelidir. Sonra bilhassa, sporcular arasında görülen gayri ciddi hareketleri ve sporun büyük terbiyesine hiç yakışmayan münasebetsiz yaramazlıkları kökünden kaldıracak tedbirler alınmalıdır. Zâhiren amatör oldukları halde, profesyonel gibi hareket eden sporcular hakkında cereyan eden dedikodularını ortadan kaldırmak için ne yapmak lâzımsa, o da ittihaz edilmelidir.

«3 — Ben, yukarıda da söylediğim gibi mekteplerle klübler arasındaki münasebatın takviyesine taraftarım.

«4 — Sureti umumiyede çocuk denecek kadar küçük ve ihtiyar denecek kadar köklemlenmemek şartı ile, genç ve yaşlı, fakat samimî ve bu işe herhangi bir menfaat kaygusuyla bağlı bulunmayan sporculardan her vakit ve iyi şekilde istifade edileceği kanaatindeyim. Çok ağır ve hoyrat olan spor, aksine olarak daima tam bir terbiye, tam bir nezahet ister. Bu evsafı olan kimseler, yeni teşkilâta kabiliyetlerine göre vazife alabilirler.»

G. O.

TESİRİ KAT'I

TAZE MEYVALARDAN İSTİHSAL EDİLMİŞ

İdris Müshil

(GAZOZLU)

LİMONATASI

Lezzeti Hoş •• içimi Kolay

MARKASINA DİKKAT: Fiyatı 60 kuruş.
Sihhat ve İhtimai Muavenet Vekâletinin ruhsatını haizdir.

MİLLİ PİYANGO

7

HAZİRAN 1942 ÇEKİLİŞİ PLANI

İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	25.000	25.000
3	10.000	30.000
5	5.000	25.000
20	2.000	40.000
60	1.000	60.000
120	500	60.000
800	100	80.000
800	50	40.000
2.000	20	40.000
8.000	10	80.000
80.000	3	240.000
91.809	Yekün	720.000

İkam bilet 8, yarım bilet 1,5 liradır.

İLÂN

ETİ PANK UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

İşletmelerimizden birinin hastahanesi için ehliyetli bir operatöre ihtiyaç vardır. Kendisine (400) liraya kadar ücret verilebilecektir. Talib olanlar muhtasar terümelî halleri ile birlikte diploma ve askerlik vesaisi suretlerini, evvelce çalıştıkları yerlerden aldıkları botaşvârları, ve üç adet fotoğraflarını Bankamız müdürlüğüne göndermelidir.

"Zevcim Gözlerine İnanamıyor.."

"10 YAŞ DAHA GENÇ GÖRÜNDÜĞÜMÜ SÖYLİYOR.."

Bayan WÄGNER, Montreuil, (Seine,) bunu ve sebebini şöyle anlatıyor:

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.

HER ECZANEDE BULUNUR.

MAKİNE KAYIŞI

Köşeleden kuvvetli, dayanıklı, Y. Türkel ve Şürekâsı, Galata Mahmudiye Cad. 41

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.
Telefon: 21044-23398

Askeri Fabrikalar Satılma Komisyonundan

3150 metre küp kereste Boludan Ankaraya veya Boludan İsmetpaşa tarafına trenle Ankaraya nakledilecek bu nakliyat öküç arabası, kamyon veya trenle olabilir.

Beher metre küpüne 26 lira bedel takdir edilen yukarıda yazılı 3150 metre küp kereste nakliyatı askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satılma komisyonunca 18.6.942 Perşembe günü saat 16 da kapalı zarfla ihale edilecektir. Taliblerin teklif mektuplarını mezkûr günde saat 15 e kadar komisyonca vermeleri. Muvakkat teminat 5345 liradır. Şartname 410 kuruştur. (6051)

Dosyasına bağlı listede yazılı 25 kalem elektrik malzemesi alınacak

Tahmin edilen bedeli 61760 lira olan dosyasına bağlı listede yazılı 23 kalem elektrik malzemesi askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satılma komisyonunca 18.6.942 Perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname 3 İra 9 kuruştur. Muvakkat teminat 4338 liradır. Taliblerin teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14,30 a kadar komisyonca vermeleri. (6052)

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden: Hukuk Mezuunu iki Memur Alınacak

Bankamız Hukuk müşavirliğinde bakiem dahili 260, 210 lira maaşlı iki raportörlük münhaldir. Bu münhalere bakiem derecesi bu maaşları almaları müsâli ve hukuk tahsil yapmış iki memur alınacaktır. İsteklilerin işbu ilân tarihinden itibaren en geç on gün zarfında Sümer Bank Umum müdürlüğüne müracaat etmeleri ve şimdiki kadar buldukları memuriyetleri de düşüklerinde göstermeleri lâzımdır.

Bayan WÄgner'in "Biocel", 11 yeni cild unsurunu kullanmazdan evvelki fotoğrafı

Bayan WÄgner'in birkaç hafta zarfındaki gayanı hayret geçiştirici gösteren fotoğrafı

Zevcim "bu cidden bir harikadır", diyor. Ancak, iki ay kadar evvel alında ve gözleriyle ağzının etrafında çizgiler ve buruşuklukları vardı. Hakikaten yaşlı görünüyordum. Bugün ise, bütün çizgilerim silindi ve arkadaşlarım, bir genç kızın cildi gibi saf ve yumuşak olan cildime takdir nazarlarıyla bakıyorlar. Onlara, benim yaptığım gibi, cild unsurunu olan "Biocel", li Tokalon kremi kullanmalarını tavsiye ettim. Evvelâ onların birçoğu bana gülmüşlerdi. Fakat daha sonra bizzat tecrübe ettiklerinde, gördükleri gayanı hayret, semeresinden cidden benim kadar memnun kaldılar.

lar. Cild gıdası olan pembe renkteki Tokalon kremi her akşam yatmadan evvel kullanırız. Terkibinde Viyana Üniversitesi Profesörlerinden biri tarafından keşif ve tıbbi cildimizin tabii besleyici unsurlarına benzeyen ve genç hayvanların cildinden istihraç edilen, gençliğin kıymetli cevheri olan "Biocel", vardır. Gündüzleri de beyaz renkteki Tokalon kremi kullanırız. Bu sayede cildiniz beyaz, yumuşak, ve bütün siyah noktalarından ve açılmış mesametten kurtulmuş bir hal kesbeder. Tokalon kremlerinde müsmir ve şayanı memnuniyet neticeler teminatlıdır. Akşam banyosu yapmadan önce Tokalon